

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ YAZISI

Prof. Dr. Tuğrul B. KATOĞLU.....	ix
----------------------------------	----

KAMU HUKUKU

BM Genel Kurulunun ‘Acil Özel Oturumlarının’ Kapsamını Yeniden Düşünmek <i>Rethinking the Scope of ‘Emergency Special Sessions’ of the UN General Assembly</i> Dr. Öğr. Üyesi Fethullah BAYRAKTAR	3
Kazandırıcı Zamanlaşımı: Felsefi ve Ekonomik Bir Değerlendirme <i>Acquisitive Prescription: A Philosophical and Economic Evaluation</i> Dr. Öğr. Üyesi Dilara Buket DİDİN	23
Analyse Juridique du Principe de Laïcité, Une Valeur Essentielle de la République Française <i>Fransız Cumhuriyeti’nin Temel Bir Değeri Olan Laiklik İlkesinin Hukuki Analizi</i> <i>Legal Analysis of the Principle of Laïcité, An Essential Value of the French Republic</i> Dr. Öğr. Üyesi Seda DUNBAY	39
Hukuki ve Etik Boyutuyla Ötanazi ve Pediatrik Ötanazi <i>Euthanasia and Pediatric Euthanasia with Legal and Ethical Aspects</i> Arif Doğanhan ERKİN.....	67
Platon’un “Devlet” İsimli Eseri Perspektifinden Savaşçıların ve Yöneticilerin Eğitimi Hakkındaki Düşüncelerinin Değerlendirilmesi <i>Evaluating of Plato’s Thoughts on the Education of Guardians and Rulers from the Perspective of His Work Named “Republic”</i> Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif ETGÜ.....	99
İnsan Haklarına Antropolojik Yönelimler: Kültür ve Hak Kavramları Arasındaki İlişki <i>Anthropological Orientations to Human Rights: The Relation between the Concept of Culture and Rights</i> Dr. Remzi Orkun GÜNER	117
Uyuşturucu Mahkemeleri <i>Drug Courts</i> Arş. Gör. Bilal OSMANOĞLU	143
Ceza Muhakemelerinin Birleştirilmesine ve Ayrılmasına Karar Verme Yetkisi <i>Authority to Decide on the Joinder and Severance of Criminal Proceedings</i> Dr. Öğr. Üyesi Yaprak ÖNTAN	169
Roma Kamu Hukuku’nda Consul’lük Makamı <i>Consulship in Roman Public Law</i> Doç. Dr. Duygu ÖZER SARITAŞ.....	183
Uluslararası İnsancıl Hukuk Kurallarının Afet Süreçlerinde Uygulanması Üzerine Bir Değerlendirme <i>An Assessment on the Application of International Humanitarian Law Rules in the Times of Disaster</i> Doç. Dr. Yeter TABUR - Yrd. Doç. Dr. Erdi ŞAFAK	195

ÖZEL HUKUK

Güncel Yargı Kararları Işığında 1999 Montreal Konvansiyonu Kapsamında Kazanın Tespiti <i>Determination of Accident under the 1999 Montreal Convention in the Light of Recent Judicial Decisions</i> Arş. Gör. Dr. Umut ACUN	215
Medenî Usûl Hukuku Kapsamında Kanun Yollarında Verilen Kararların Gerekçelendirilmesi <i>Justification of Decisions Made Through Legal Remedies within the Scope of Civil Procedure Law</i> Arş. Gör. Ayça Handan ATAKUL ÖZATA	227
Kamu Hukuku - Özel Hukuk Ayrımı Perspektifinden İklim Krizi <i>Climate Crisis from the Perspective of Public Law - Private Law Division</i> Prof. Dr. Başak BAYSAL.....	257

The Structure of Non-Performing Loan (NPL) Securitisation and Different Types of NPL Securitisation in Practice*Sorunlu Kredilerin Menkul Kıymetleştirilmesi ve Sorunlu Kredilerin Menkul Kıymetleştirilmesinin Uygulamadaki Farklı Türleri*

Eda ÇANGA BELBER (LL.M Finance) 269

Mirasçının Resmi Defter Tutulması Talebinde Menfaat Dengelerinin Değerlendirilmesi*The Evaluation of the Balances of Interests in the Case of an Heir's Request for a Public Inventory*

Arş. Gör. N. Tuğçe BİLGETEKİN 285

Genel Kurul Toplantı Çağrısının İnternet Sitesinde İlan Edilmemesinin Genel Kurul Kararının Geçerliliğine Etkisi*Consequences of Failure to Announce General Assembly Convention at Company Webpage on the Validity of the General Assembly Resolution*

Dr. Öğr. Üyesi Kerem ÇELİKBOYA 301

Baz İstasyonlarından Doğan Sorumluluğun Kaynağı*Source of Liability Arising from Base Stations*

Arş. Gör. Esra GÜLTEKİN 319

Taşıma İşleri Alanında “Komisyoncu Acente” Kavramı*The Concept of “Commission Agent” in Transportation Transactions*

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed NURVERDİ 347

Hekimin Hukuki Sorumluluğunu Ortadan Kaldıran ve Azaltan Nedenlerin Yargıtay Kararları Işığında Değerlendirilmesi*Applications of the Reasons That Eliminate and Reduce the Legal Responsibility of the Physician in the Light of the Supreme Court Decisions*

Doç. Dr. Zeynep ÖZCAN - Av. Kevser Aycan YILDIZ İNCESÖZ 369

TMS 24 Uyarınca İlişkili Taraf Kavramı ve İlişkili Taraf Açıklamaları*Related Party Concept and Related Party Disclosures in Accordance with TAS 24*

Dr. Bahar ŞİMŞEK 393

Merdiveni İkişer Çıkmak: Aşamalı Uyuşmazlık Çözüm Anlaşmalarının İhlalinin Sonuçları*Climbing the Stairs in Two: Consequences of Breach of Multi-Tiered Dispute Resolution Agreements*

Prof. Dr. Zeynep Derya TARMAN 425

Markanın Jenerikleşmesi ve Jenerikleşmede Marka Sahibinin Davranışlarının Etkisi*Genericization of the Trademark and the Effect of the Trademark Owner's Behaviors on the Genericization*

Dr. Öğr. Üyesi Deniz TOPCU 437

Alman Sosyal Ağ Kanunu (Netzwerkdurchsetzungsgesetz) Karşısında Türk Hukukundaki Sosyal Ağ Sağlayıcının Hukuka Aykırı İçerikten Sorumluluğunun Eleştirisi*Criticism of the Liability of the Social Network Provider for Unlawful Content in Turkish Law against the German Social Network Law (Netzwerkdurchsetzungsgesetz)*

Dr. Öğr. Üyesi Cemile TURGUT 457

Ticaret Şirketlerinde Nakdi Sermaye Borcundan Kaynaklı Uyuşmazlıkların Dava Şartı Arabuluculuk (TTK m. 5/a) Açısından İncelenmesi*A Study of Disputes Resulting from Cash Capital Debt in Commercial Companies in Terms of Mediation as a Procedural Requirement (TCC art. 5/a)*

Doç. Dr. Ferah TÜRKOĞLU UTKU 477

7392 sayılı Kanun'un Devre Tatil Sözleşmeleri ve Devre Mülk Hakkı Bakımından Getirdiği Yenilikler ve Değişiklikler*Alterations Brought by the Code Numbered 7392 Regarding Timeshare Vacation Product Contracts and Timeshare Property*

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Oğuz VURALOĞLU 501

Genel İşlem Koşulu İçeren Sözleşmelerin Tarafları*Parties to Contracts Containing General Transaction Conditions*

Dr. Hilal YÜKSEL MAAMER 519

MAKALE (HAKEMSİZ)**Kelsen et Spinoza***Kelsen ve Spinoza**Kelsen and Spinoza*

Prof. Dr. Cemal Bâli AKAL 539

KAMU HUKUKU

BM Genel Kurulunun 'Acil Özel Oturumlarının' Kapsamını Yeniden Düşünmek^(*)

Rethinking the Scope of 'Emergency Special Sessions' of the UN General Assembly

Dr. Öğr. Üyesi Fethullah BAYRAKTAR^(**)

Öz:

1950 yılında kabul edilen 377-A sayılı Genel Kurul kararı olarak ortaya konulan 'Barış İçin Birlik' formülü, Güvenlik Konseyi'nin veto yetkisi dolayısıyla işlemediği durumlarda, yine Güvenlik Konseyi'nin talebiyle, Genel Kurul tarafından uluslararası barış ve güvenliğe ilişkin askeri tedbirler de dâhil toplu tedbirlerin alınması için bir imkân sunmaktadır. Doktrin, 'Barış için Birlik' kararındaki Genel Kurul'un uluslararası barış ve güvenliğe ilişkin askeri tedbirler de dâhil toplu tedbirleri tavsiye etmesi yetkisine odaklanırken, 'Acil Özel Oturum' meselesini dikkate almamayı tercih etmiştir. Hatta 'Barış İçin Birlik' kararında ifadesini bulan yetkilerin, hukuken Acil Özel Oturumlarda görüşülmesine gerek olmadığı da ifade edilmektedir. Oysaki 'Barış için Birlik' kararı ile Genel Kurula tanınan yetkinin, bilhassa askeri tedbirleri tavsiye etme yetkisinin, Acil Özel Oturumlardan ayrılmaz bir ilişkisi vardır. Yine, 'Barış için Birlik' kararının Şart ile uyumlu bir şekilde uygulanabilmesi için, Acil Özel Oturumun, 377-A sayılı Genel Kurul kararında öngörülenin aksine, yalnızca Güvenlik Konseyi'nin talebi ile tertip edilmesi gereklidir. 1950'den bugüne toplanan Acil Özel Oturumların incelendiği bu çalışma, yeniden hatırlanan Acil Özel Oturumların hukuki zeminini ve sonuçlarını tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

BM Şartı, BM Genel Kurulu, Güvenlik Konseyi, Barış İçin Birlik, Acil Özel Oturumlar.

Abstract:

The formula of "Uniting for Peace", which was put forward with the Resolution 377-A of the General Assembly, adopted in 1950, provides an opportunity for the General Assembly, at the request of the Security Council, to take collective measures, including military measures, to restore international peace and security, in cases where the Security Council does not function due to the veto power. While the literature focused on the authority of the General Assembly to recommend collective measures, including military measures, it chose not to take into account the issue of the 'Emergency Special Sessions'. It is even stated that the powers expressed in the "Uniting for Peace" decision do not need to be discussed in the Emergency Special Sessions. However, the authority granted to the General Assembly

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 24.04.2024 / Kabul Tarihi: 02.07.2024.

^(**) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Hukuk Anabilim Dalı, Ankara - Türkiye,

E-posta: fethullah.bayraktar@asbu.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0003-3977-0726>.

by the “Uniting for Peace” resolution, especially the authority to recommend military measures, has an inseparable relationship with the Emergency Special Sessions. Also, for the ‘Uniting for Peace’ resolution to be implemented in accordance with the Charter, the Emergency Special Session must be held only at the request of the Security Council, contrary to what was envisaged in General Assembly resolution 377-A. This study, which examines the Emergency Special Sessions convened since 1950, discusses the legal basis and results of the Emergency Special Sessions that have been recalled.

Keywords:

UN Charter, UN General Assembly, Security Council, Uniting for Peace, Emergency Special Sessions.

Kazandırıcı Zamanaşımı: Felsefi ve Ekonomik Bir Değerlendirme^(*)

Acquisitive Prescription: A Philosophical and Economic Evaluation

Dr. Öğr. Üyesi Dilara Buket DİDİN^(**)

Öz:

Belirli bir sürenin geçmesine bir hakkın kazanılması sonucu bağlanan zamanaşımı, “kazandırıcı zamanaşımı” olarak adlandırılmaktadır. Tarihte ilk olarak XII Levha Kanunu zamanında tanınan bu kuruma ihtiyaç duyulmasının sebebi olarak, kamu menfaatinin tesisi ve kamu düzeninin korunması gösterilmektedir. Günümüzde hemen hemen dünyadaki bütün modern hukuk sistemlerinde kazandırıcı zamanaşımına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Fakat kurum, ilk ortaya çıktığından beri, içeriği, işlevi ve uygulaması gibi konularda tartışılmış ve hukuk sistemi tarafından tanınması sorgulanmıştır. Makalede, kazandırıcı zamanaşımının meşruiyetinin felsefi ve ekonomik düzlemde tartışılması amaçlanmıştır. Bu tartışma, taşınmazların mülkiyetinin kazandırıcı zamanaşımıyla kazanılmasıyla sınırlandırılmıştır. Literatürde kazandırıcı zamanaşımı yoluyla mülk edinmeyi açıklayan, Locke’çu teori, kişilik ve faydacılık olmak üzere üç felsefi teori bulunmaktadır. Ayrıca kurum, hukuk ve ekonomi hareketi tarafından “verimlilik” çerçevesinde değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Fakat hem felsefi gerekçeleri hem de ekonomik temellerinin, kuruma, yeterli meşruiyeti kazandırmadığı günden güne artarak savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Kazandırıcı Zamanaşımı, Locke’çu Teori, Kişilik Teorisi, Faydacı Teori, Hukuk ve Ekonomi.

Abstract:

The statute of prescription, which attaches to the passage of a certain period of time a result of the acquisition of a right, is called “*acquisitive prescription/adverse possession*”. The reason for the need for this institution, which was first recognized in history during the Law of the Twelve Tablets, is shown as the establishment of public interest and the protection of public order. Today, almost all modern legal systems in the world have regulations regarding the acquisitive prescription. However, since its first emergence, the institution has been debated on issues such as its content, function and application, and its recognition by the legal system has been questioned. This article aims to discuss the legitimacy of the acquisitive prescription on a philosophical and economic level. This discussion is limited to the acquisition of ownership of immovable property by acquisitive prescription. In the literature, there are three philosophical theories explaining the acquisition of property by acquisitive prescription: Lockean theory, personhood theory and utilitarian theory. In addition, the institution is evaluated by the legal and economic movement within the framework of “*efficiency*”. However, it is increasingly argued that both its philosophical justifications and its economic foundations do not give it sufficient legitimacy.

Keywords:

Acquisitive Prescription/Adverse Possession, Lockean Theory, Personhood Theory, Utilitarian Theory, Law and Economics.

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 01.04.2024 / Kabul Tarihi: 27.05.2024.

^(**) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Anabilim Dalı, Ankara - Türkiye, E-posta: dilara.tatar@hbu.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0001-9147-4241>.

Analyse Juridique du Principe de Laïcité, Une Valeur Essentielle de la République Française^(*)

Fransız Cumhuriyeti'nin Temel Bir Değeri Olan Laiklik İlkesinin Hukuki Analizi

Legal Analysis of the Principle of Laïcité, An Essential Value of the French Republic

Dr. Öğr. Üyesi Seda DUNBAY^(**)

Résumé:

La laïcité qui a émergé comme l'un des résultats de la Révolution française, fait partie des principes toujours aussi importants pour la France d'aujourd'hui comme d'hier. Il importe également de se pencher sur le principe de laïcité, qui peut être analysé par différentes disciplines sous divers aspects, dans une perspective juridique. Cela s'explique par le fait que la France est une république laïque. Plus précisément, il s'agit de l'un des caractères de la République française inscrits dans la Constitution. Pour la première fois, une disposition en ce sens a été explicitement insérée dans la Constitution de 1946 de la IVe République. Les légistes ayant élaboré la Constitution de 1958 de la Ve République ont adopté la même attitude. Mais bien entendu, la laïcisation de la France, c'est-à-dire la séparation définitive des sphères divine et temporelle, n'a été réalisée qu'au terme d'un long processus. Par conséquent, les démarches juridiques effectuées jusqu'à la IVe République ont joué un rôle majeur dans la mise en œuvre de la laïcité française telle qu'elle se présente aujourd'hui. Néanmoins, les attaques terroristes depuis 2012 et surtout les meurtres récents de deux professeurs, qui étaient motivés par des motifs religieux, ont entraîné la nécessité de mettre en place de nouvelles dispositions concernant la laïcité en France. Celles-ci visent donc à maintenir l'ordre social en assurant davantage la fonctionnalité de la laïcité, qui est une donnée républicaine. Par conséquent, cet article présente le panorama juridique de la laïcité française depuis le passé jusqu'à aujourd'hui. Les étapes de la laïcité et ses particularités sont analysées en faisant référence à différentes lois et décisions juridiques.

Mots-clés:

Le principe de laïcité, La loi de 1905, La Constitution française de 1946, La Constitution française de 1958, La loi n° 2021-1109 du 24 Août 2021.

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 14.12.2023 / Kabul Tarihi: 05.07.2024.

^(**) Başkent Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Anabilim Dalı, Ankara - Türkiye,

E-posta: sedadunbay@baskent.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0003-2331-059X>.

Öz:

Fransız Devrimi'nin sonuçlarından biri olarak ortaya çıkan laiklik, Fransa için dün olduğu gibi bugün de önemini koruyan ilkeler arasındadır. Farklı disiplinler tarafından çeşitli yönleri ile incelemeye tabi tutulabilen laiklik ilkesini hukuki açıdan ele almak ayrıca önem arz etmektedir. Bunun sebebi, Fransa'nın laik bir Cumhuriyet olmasıdır. Daha açık bir ifadeyle, anayasada yer verilen Fransız Cumhuriyeti'nin niteliklerindendir. İlk kez açıkça, IV. Cumhuriyet dönemi 1946 Anayasasında bu yönde bir düzenlemeye yer verilmiştir. V. Cumhuriyet dönemi 1958 Anayasasını hazırlayanlar da aynı yönde bir tutum benimsemiştir. Ancak elbette, Fransa'nın laikleşmesi yani ilahi alan ile dünyevi alanın birbirlerinden tam olarak ayrılmasına uzun bir sürecin sonunda ulaşılabilmektedir. Dolayısıyla IV. Cumhuriyete kadar geline süreçte atılan hukuki adımlar Fransız laikliğinin bugünkü şeklini almasında büyük rol oynamıştır. Hal böyle olmakla birlikte, 2012'den beri yaşanan terör saldırıları ve özellikle yakın zamanda iki öğretmenin dini saiklerle işlenen cinayetlere kurban gitmesi nedeniyle Fransa'da laikliğe dair yeni düzenlemeler yapma gereği duyulmuştur. Böylelikle, Cumhuriyetin bir ilkesi olan laikliğin işlerliğini daha fazla güvence altına alarak toplumsal düzenin sağlanması hedeflenmiştir. Dolayısıyla, bu makale ile geçmişten günümüze Fransız laikliğinin hukuki panoraması göz önüne serilmektedir. Çeşitli kanunlara ve mahkeme kararlarına atıfta bulunarak laikliğin kat ettiği aşamalar ve kendine özgü özellikleri çözümlenmektedir.

Anahtar Kelimeler:

Laiklik İlkesi, 1905 Kanunu, 1946 Fransız Anayasası, 1958 Fransız Anayasası, 24 Ağustos 2021 tarihli ve 2021-1109 sayılı Kanun.

Abstract:

Laïcité, which emerged as a consequence of the French Revolution, is among the principles that remain relevant in France today as it was in the past. It is ALSO significant to examine the principle of laïcité, which is subject to study in various aspects of different disciplines from a legal perspective. The reason for this is that France is a secular republic. More precisely, it is one of the features of the French Republic laid down in the constitution.

The 1946 Constitution of the Fourth Republic included an explicit provision to this effect for the first time. The framers of the 1958 Constitution of the Fifth Republic also adopted the same attitude. But of course, the laicization of France, that is, the complete separation of the divine and the temporal spheres, has been achieved over a long period. Therefore, the legal steps that led up to the IVth Republic played a significant role in shaping French laïcité into its current form. Yet, due to the terrorist attacks since 2012 and especially the recent murders of two teachers committed with religious motives, new regulations on laïcité have become necessary in France. As such, it seeks to uphold social order by offering further assurances of the functioning of laïcité as a principle of the Republic. This article, therefore, presents the legal panorama of French laïcité from the past to the present. It analyzes the stages of laïcité and its specific features by referring to various laws and court decisions.

Keywords:

The principle of laïcité, The law of 1905, The 1946 French Constitution, The 1958 French Constitution, The law no 2021-1109 of August 24, 2021.

Hukuki ve Etik Boyutuyla Ötanazi ve Pediatrik Ötanazi^(*)

Euthanasia and Pediatric Euthanasia with Legal and Ethical Aspects

Arif Doğuhan ERKİN^(**)

*Ölüm varken ben yokum; ben varken ölüm yok.
O hâlde üzülecek ne var?^(***)*

Öz:

Günümüzde hakların kendi normalini yaratması sonucu oluşturduğu “hak-norm” olarak ifade edilebilecek temel hak ve özgürlükler rejiminde ötanazi, rejimin ötekileştirdikleri arasındadır. Ötanazi, çok basit bir şekilde acı çeken bir hastanın yaşamına son verme talebi olarak tanımlanabilir. Ayrıca ötanazi; aktif ötanazi/pasif ötanazi, istemli ötanazi/istem dışı ötanazi gibi ayrımlara sahiptir. Bu ayrımların her biri de hukuk sistemlerinde ayrı tartışmalara konu olmaktadır. Ötanazi, hastanın ölümüne sebep olması dolayısıyla yaşam hakkının bir ihlali olarak da mütalaa edilmektedir. Böylece ötanazi, aynı zamanda bir ölme hakkının varlığı tartışmasına yol açmaktadır. Ötanazi bahsinde en çok tartışılan hususlardan birisi de pediatrik ötanazi ve bir istem dışı ötanazi türü olarak yenidoğan ötanazisidir. Bu bağlamda Hollanda ve Belçika pratiği bu konuda önem kazanırken pediatrik ötanazi hakkındaki etik ve hukuki tartışmalar da devam etmektedir. Pediatrik ötanazi, tanınmalı mıdır? Pediatrik ötanazinin kapsamı ve sınırları ne olmalıdır? Bir pediatrik ötanazi türü olarak neonatal ötanazi yasallaşmalı mıdır? Bu ve bunun gibi sorular, pediatrik ötanazi tartışmasına yön veren sorular olmakla birlikte hâlâ güncelliğini de korumaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Yaşam Hakkı, Ötanazi, Pediatrik Ötanazi, Etik, Ölme Hakkı.

Abstract:

Recently, in the fundamental human rights system, which is consisting of “right-norms” that have been created by “rights” which create their own norms, euthanasia is among those be marginalized. Euthanasia may be depicted basically as the request to end the life of a suffering patient. Also, it has distinctions such as active/passive euthanasia, voluntary/involuntary euthanasia. Those distinctions are also a subject to separate controversies in legal systems. It is also perceived as a violation of the right to life as it ends up with the death of the patient. Thus, it also leads to a controversy regarding the

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 22.03.2024 / Kabul Tarihi: 03.07.2024.

^(**) MEF Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Dördüncü Sınıf Öğrencisi, İstanbul - Türkiye,

E-posta: erkina@mef.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0009-0008-4259-4560>.

^(***) Lucretius, Evrenin Yapısı (de Rerum Natura), Çev. Tomris UYAR/Turgut UYAR, İstanbul, 1974.

existence of the right to die. One of the most contentious issues on euthanasia is pediatric euthanasia and neonatal euthanasia as a type of involuntary euthanasia. Accordingly, whilst the Dutch and Belgian practice has gained significance, ethical and legal controversies on pediatric euthanasia are still ongoing. Should pediatric euthanasia be recognized? What should be the scope and limits of pediatric euthanasia? Should neonatal euthanasia be legalized as a form of pediatric euthanasia? These kinds of questions would not only arise the controversy on pediatric euthanasia, but also keep abreast of the times.

Keywords:

Right to Life, Euthanasia, Pediatric Euthanasia, Ethics, Right to Die.

Platon'un "Devlet" İsimli Eseri Perspektifinden Savaşçıların ve Yöneticilerin Eğitimi Hakkındaki Düşüncelerinin Değerlendirilmesi^(*)

Evaluating of Plato's Thoughts on the Education of Guardians and Rulers from the Perspective of His Work Named "Republic"

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif ETGÜ^(**)

Öz:

Platon'un ideal devlet anlayışı iş bölümüne dayanmakta ve insanların eşitsizliği temelinde yükselmektedir. İnsanların eşit olmadığı anlayışı düşüncelerinin başlangıcını oluşturmaktadır. Platon'a göre insanlar arasındaki eşitsizliğin kaynağı; kan bağı ya da zenginlik değil fiziksel ve ruhsal özellikler yanında yetenek ve zekâdır.

İş bölümüne dayalı olarak ortaya çıkan toplumda önemli olan, insanların üzerlerine düşen fonksiyonu yerine getirmeleridir. Böylece adil bir devlet yapılanması sağlanmış olacaktır. Platon'un düşüncelerinde eğitimin özel bir yeri olması işte bu noktadadır. Platon, eğitimin devlet gözetiminde yapılmasını ve amaca uygun eğitim verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Kişilerin fiziksel ve ruhsal kabiliyetleri eğitimin niteliğini de etkilemektedir. Özellikle savaşçıların ve yöneticilerin eğitimi özel önem taşımaktadır. Eğitimi çocukluk döneminden itibaren başlayan bir süreç olarak tasvir etmesi, kişilerin eğilimlerine uygun tarzda yetiştirilmelerine vurgu yapmış olması önemlidir. Masalların, müziğin ve jimnastiğin eğitim müfredatına dâhil edilmesi gerektiğine dair düşünceleri, günümüzdeki eğitim anlayışına da rehber olmuştur. Platon'un görüşleri tarih içinde düşünürlerin fikirlerinde ve devlet uygulamalarında yansıma bulmuştur. Muhtemelen gelecekte de karşılık bulacaktır.

Bu makalede Platon'un eğitim hakkındaki fikirlerinin izi sürülmüştür. Çağımıza örneklik teşkil edebilecek düşünceleri üzerinde değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler:

Devlet Teorisi, Sokrates, İdealar Kuramı, Eğitim, Yetenek.

Abstract:

Plato's understanding of the ideal state is based on the division of labour and arises on the base of the inequality of people. The understanding that people are not equal constitutes the beginning of his

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 29.10.2023 / Kabul Tarihi: 16.04.2024.

^(**) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Genel Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Erzincan - Türkiye,

E-posta: maetgu@erzincan.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-0958-0481>.

thoughts. According to Plato, the source of inequality between people is not blood ties or wealth, they are physical and spiritual characteristics as well as talent and intelligence.

The important matter in a society based on the division of labour is the people's fulfilment of their functions. Thus, a fair state structure will be provided. It is at this point that education has a special place in Plato's thoughts. Plato stated that education should be carried out under the supervision of the state and appropriate education for the objective should be given. The physical and mental abilities of people also affect the quality of education. Especially the education of warriors and rulers has special importance. It is important that he describes education as a process that starts from childhood and he emphasises the upbringing of individuals in accordance with their tendencies. His ideas that fairy tales, music and gymnastics should be included in the education curriculum have also guided today's understanding of education. Plato's views have been reflected in the ideas of philosophers and state practices throughout history. It will probably be reflected in the future as well.

In this article, Plato's ideas on education are traced. Evaluations have been made on his thoughts that can serve as an example for our age.

Keywords:

State Theory, Socrates, Theory of Ideas, Education, Talent.

İnsan Haklarına Antropolojik Yönelimler: Kültür ve Hak Kavramları Arasındaki İlişki^(*)

Anthropological Orientations to Human Rights: The Relation between the Concept of Culture and Rights

Dr. Remzi Orkun GÜNER^(**)

“Ortaya çıkan şey, bana göre ne yalnızca evrensel ne de yalnızca tikel olan bir tür siyasal iddiadır; aslında, evrenselliğin belli kültürel formülasyonlarında asli olarak var olan tikel çıkarlar açığa vurulur ve hiçbir evrensel, içinden çıktığı ve içinde seyrettiği tikel bağlamların kendine bulaşmasından kurtulmaz.”^(***)

Öz:

Antropoloji çalışmalarında insan hakları, etnografik bir araştırma ve analiz konusu olarak daha çok karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu yeni yönelimler, siyasi, etnografik ve eleştirel olmalarının yanı sıra aynı zamanda kavramsaldır. Zira antropolojide güncel bir eğilim, hakların gündelik yaşamına, pratikte karşıladıkları anlam dünyalarına, buluştukları ya da çatışmaya soktukları siyasi stratejilere, yarattıkları kültürel süreçlere, çeşitli bilgi, anlam ve duygu formlarına bakmaya davet etmektedir. Mevcut insan hakları söylemlerinin epistemolojik çerçevelerinin sınırlılığine karşı, yeni araştırma ve analiz yöntemleri, eleştiri ve siyasi eylem biçimleri önerirler. Bu yazı, antropoloji ve insan hakları ilişkisinde önemli bir yeri haiz olan Amerikan Antropoloji Derneği'nin 1947 tarihli insan hakları beyanını, kurumun 1999 ve 2020 tarihli beyanlarıyla beraber analiz ederken, kültür ve hak kavramları arasındaki ilişkinin değişen mahiyetine odaklanır. Bu bağlamda da, antropolojiyi hak siyasetiyle buluşturan çeşitli güzergahlarda, insan haklarının toplumsal yaşamına ilişkin kavramsal bir çerçeve sunar.

Anahtar Kelimeler:

İnsan Hakları Antropolojisi, Eleştirel İnsan Hakları Çalışmaları, Kültür, Kültürel Rölativizm, Amerikan Antropoloji Derneği.

Abstract:

In anthropological studies, human rights are more frequently encountered as a subject of ethnographic research and analysis; these emerging orientations are not only political, ethnographic, and critical but

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 01.04.2024 / Kabul Tarihi: 07.05.2024.

^(**) Kadir Has Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Anabilim Dalı, İstanbul - Türkiye,

E-posta: orkun.guner@khas.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0009-0004-8540-6276>.

^(***) BUTLER, Judith, “Evrenseli Yeniden Düzenlemek: Hegemonya ve Biçimciliğin Sınırları”, Çev. Ahmet FETHİ, Olumsuzluk, Hegemonya, Evrensellik, Yaz. Judith BUTLER / Ernesto LACLAU / Slavoj ŽIŽEK, İstanbul, 2000, s. 52.

also conceptual. A current anthropological trend in anthropology offers considering the everyday life of rights, the worlds of meaning that rights encounter in their practice, the political strategies with which they meet or come into conflict, and the cultural processes they produce, that is, the various forms of knowledge, meaning, and emotion. Contrary to the limitations of epistemological frameworks of existing human rights discourses, it proposes new research and analysis methods, forms of critique, and political action. This article focuses on the nature of the variable relationship between the concepts of culture and rights, analyzing the American Anthropological Association's 1947 statement on human rights, which has an important place within the relationship between anthropology and human rights, with the 1999 and 2020 statements of the organization. It offers a conceptual framework for the social life of human rights on the various routes that bring anthropological perspectives together with the politics of rights.

Keywords:

Anthropology of Human Rights, Critical Human Rights Studies, Culture, Cultural Relativism, The American Anthropological Association.

Uyuşturucu Mahkemeleri^(*)

Drug Courts

Arş. Gör. Bilal OSMANOĞLU^(**)

Öz:

Bu çalışma, uyuşturucu mahkemelerini açıklamayı hedeflemektedir. Uyuşturucu mahkemeleri, uyuşturucu maddeyle bağlantılı bir suç şüphesi altında olan veya böyle bir suçtan hüküm giymiş ve madde kullanım bozukluğu olan kişileri tedaviye yönlendiren ve bu tedaviyi yargısal olarak izleyen alternatif bir modeldir. Amerika Birleşik Devletleri'nde 1980'lerden itibaren uyuşturucuyla bağlantılı suçlarda hızla yükselen hapsedilme oranlarına bir tepki olarak kurulan bu mahkemeler, yasal zorlama tehdidini kullanarak suçun altında yatan sorunu çözmeye odaklanmaktadır. Böylece uyuşturucu suçlularının, mahkemeler ve hapishaneler aracılığıyla tekrar tekrar işleme tabi tutulmasının yükü ve maliyeti azaltılmak istenmektedir. Katılım gönüllü olup, programı başarıyla tamamlamak kovuşturmayla devam edilmemesi veya cezanın düşmesi sonucunu doğurmaktadır. Başarısızlık ise geleneksel ceza mahkemesine dönülmesi anlamına gelmektedir. Bugün toplam sayısı 4.000'in üzerine çıkan uyuşturucu mahkemelerinin her biri kendine özgü bir işleyişe sahiptir. Bu nedenle ortak özellikleri, en iyi uygulama örnekleriyle birlikte ele alınmıştır. Tekerrür oranları üzerindeki olumlu etkisi sayısız çalışma ile gösterilen bu modelin, uyuşturucu maddeyle bağlantılı suç ve suçlu sayısı her geçen yıl artan Türkiye için farklı bir bakış açısı getirebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler:

Uyuşturucu Mahkemeleri, Tekerrür, Madde Kötüye Kullanımı, Tedavi, İzleme.

Abstract:

This study aims to explain drug courts. Drug courts are an alternative model for referring people with substance use disorders who are suspected of or convicted of a drug-related offense to treatment and judicially monitors this treatment. Established in the United States since the 1980s as a response to rapidly rising incarceration rates for drug-related crimes, these courts focus on solving the underlying problem of the crime by using the threat of legal coercion. This is intended to reduce the burden and cost of repeatedly processing drug offenders through the nation's courts, jails, and prisons. Participation is voluntary, and successful completion of the program results in no further prosecution or a waived sentence. Failure means a return to the traditional criminal court. Each of the drug courts, which today number over 4,000 in total, has a unique operation. For this reason, their common features are discussed together with best practices. This model, whose positive impact on recidivism rates has been demonstrated by numerous studies, is thought to bring a different perspective for Turkey, where the number of drug-related crimes and criminals is increasing every year.

Keywords:

Drug Courts, Recidivism, Substance Abuse, Treatment, Monitoring.

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 26.03.2024 / Kabul Tarihi: 24.05.2024.

^(**) İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Doktora Öğrencisi, İstanbul - Türkiye;
Türk-Alman Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul - Türkiye,
E-posta: osmanoglu@tau.edu.tr,
Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0003-2342-4773>.

Ceza Muhakemelerinin Birleştirilmesine ve Ayrılmasına Karar Verme Yetkisi^(*)

Authority to Decide on the Joinder and Severance of Criminal Proceedings

Dr. Öğr. Üyesi Yaprak ÖNTAN^(**)

Öz:

Bağlantılı ceza muhakemeleri söz konusu olduğunda başvuru yollarından biri olan ceza muhakemelerinin birleştirilmesine ilişkin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki düzenlemeler, mülga 1412 sayılı Kanun'daki düzenlemelerle çok büyük benzerlik göstermektedir. Buna rağmen, doktrinde halen konu üzerinde fikir birliği olmayışı ve uygulamada farklı ve bazen hatalı yargı kararları veriliyor oluşu, hangi merciin ceza muhakemelerinin birleştirilmesine ve ayrılmasına karar vereceğinin tartışılması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Söz konusu merci, birleştirilmesi istenen muhakemelerin madde yönünden ya da yer yönünden yetki itibarıyla farklı Cumhuriyet savcılıkları ya da mahkemeler önünde oluşuna göre ve ceza muhakemesinin aşamasına göre değişmektedir. Birleştirilen ceza muhakemelerini ayırma yetkisini de bu farklı koşullara göre, ancak bir yandan da ayırmaya ilişkin özel düzenlemeler göz önünde bulundurulmak suretiyle ele almak gerekmektedir. Bu bağlamda hiç kuşkusuz birleştirme için mahkemelerin uyuşmasının gerekip gerekmediği, ne zaman uyuşmazlık çıkabileceği ve uyuşmazlık çıkan durumlarda bunun hangi merci tarafından çözüleceği de incelenmelidir. Makalede konunun yargı kararları eşliğinde detaylı bir şekilde incelenmesi ve değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler:

Ceza Muhakemelerinin Birleştirilmesi ve Ayrılması, Madde ve Yer Yönünden Yetki, Birleştirme Uyuşmazlığı, Yüksek Yetkili Mahkeme, Ortak Yüksek Yetkili Mahkeme.

Abstract:

The regulations in the Code of Criminal Procedure No. 5271 on the joinder of criminal proceedings, which is one of the methods used when there are connected criminal proceedings, are very similar to the regulations stipulated in the abrogated Code No. 1412. Nevertheless, the fact that there is still no consensus in the doctrine on the issue and the fact that different and sometimes erroneous judicial rulings are given in practice reveal the necessity of discussing which authority will decide on the joinder and severance of criminal proceedings. The authority in question varies depending on whether the proceedings to be joined are before different public prosecutors' offices or courts in terms of material

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 26.04.2024 / Kabul Tarihi: 12.06.2024.

^(**) Ankara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, Ankara - Türkiye,

E-posta: yontan@ankara.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0003-4665-6737>.

and territorial competence and depending on the stage of the criminal proceeding. It is necessary to also consider the authority to decide on the severance of the criminal proceedings according to these different conditions, while also considering the special regulations for severance. In this context, it should undoubtedly be examined whether the courts' agreement is required for joinder of cases, when a conflict of joinder may arise and by which authority the dispute will be resolved in cases of conflict. The article aims to examine and evaluate the issue in detail in the context of judicial precedents.

Keywords:

Joinder and Severance of Criminal Proceedings, Material and Territorial Competence, Conflict of Joinder, Court of Superior Jurisdiction, Common Court of Superior Jurisdiction.

Roma Kamu Hukuku'nda Consul'lük Makamı^(*)

Consulship in Roman Public Law

Doç. Dr. Duygu ÖZER SARITAŞ^(**)

Öz:

Consul'ler, kralın yerini ve yetkilerini alan ilk *magistratus*'lardır. *Consul*'lük makamı "*cursus honorum*"-daki ulaşılabilir en yüksekteki *magistratus*'luk makamıdır. Bu makamda birbirine eşit yetkilere sahip iki *consul* yer almıştır. *Comitia Centuriata* tarafından bir yıl görev yapmak üzere seçilmişlerdir. Roma Hukuku'nda *consul* seçilebilmek için yaş, sınıf, süre ve gerekli *magistratus*'luk makamlarında görev almış olma gibi çeşitli koşullar belirlenmiştir. M.Ö. 367 yılına kadar sadece patricius'lar *consul* olabilmekteyken; Lex Licinia Sextia ile plebs'lerin de bu makama gelebilmesi kabul edilmiştir. Görevlerini, "birlikte yönetme (*collegialitas*)" ve "yıllık olma (*annuitas*)" ilkelerine dayanarak yürütmüşlerdir. Sahip oldukları *impreium* yetkisi ile Roma Devleti'ni *Senatus* ve *Comitia*'larla iş birliği içinde yönetmişlerdir. İlk zamanlarda devletin, idari, askeri ve yargısal bütün yetkilerini kendilerinde toplamışlardır. İlerleyen süreçte farklı *magistratus*'lukların kurulmasıyla bazı yetki ve görevlerini yeni kurulan *magistratus*'luklara devretseler de her zaman üst düzey devlet görevlisi statüsünü ve önemini korumuşlardır. Cumhuriyet Dönemi idaresine karakteristik özelliğini veren önemli bir *magistratus*'luk makamı olmuştur. Hatta Roma'nın kronolojik tarihinde Cumhuriyet Dönemi, "*Consul*'ler Dönemi" olarak adlandırılmıştır. *Consul*'lerin hukuki statüsünün ortaya konulması Cumhuriyet Dönemi anayasal düzenin anlaşılması açısından da önemlidir.

Anahtar Kelimeler:

Consul, Magistratus, Cursus Honorum, Imperium, Dilectus.

Abstract:

Consuls were the first magistratus to take the place and powers of the king. The office of consul was the highest magistratus in the "*cursus honorum*". In this office, there were two consuls with equal powers. The *Comitia Centuriata* elected them to serve for one year. In Roman Law, conditions such as age, class, duration and having served in the necessary magistratus' offices were determined to be elected consul. Until 367 BC, only patricians could be consul; after this date, with the Lex Licinia Sextia, it was accepted that plebeians could also hold this office. They carried out their duties based on the principles of "governing together (*collegialitas*)" and "annuality (*annuitas*)". With their *impreium* authority, they governed the Roman State in co-operation with the *Senatus* and *Comitia*. In the early times, consuls summed up all the state's administrative, military and judicial powers. In the following period, with the establishment of different magistracies, they transferred some of their powers and duties to the

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 30.05.2024 / Kabul Tarihi: 10.07.2024.

^(**) Anadolu Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Roma Hukuku Anabilim Dalı, Eskişehir - Türkiye,

E-posta: duozer@anadolu.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-8983-1075>.

newly established magistracies, nevertheless, they always maintained the status and importance of high-ranking state servants. It was an important post of magistratus that gave the administration of the Republican Era its characteristic feature. In fact, in the chronological history of Rome, the Republican Period was called the “Period of Consuls”. Revealing the legal status of Consuls is also important in terms of understanding the constitutional order of the Republican Era.

Keywords:

Consul, Magistratus, Cursus Honorum, Imperium, Dilectus.

Uluslararası İnsancıl Hukuk Kurallarının Afet Süreçlerinde Uygulanması Üzerine Bir Değerlendirme^(*)

An Assessment on the Application of International Humanitarian Law Rules in the Times of Disaster

Doç. Dr. Yeter TABUR^(**)
Yrd. Doç. Dr. Erdi ŞAFAK^(***)

Öz:

Uluslararası sistemde, uluslararası silahlı çatışmaların yaşanması durumunda sivillerin korunması, sivillere yardım edilmesi ve silahlı çatışmalarda uyulması gereken kurallar “uluslararası insancıl hukuk” kuralları çerçevesinde 1899 - 1907 La Haye Sözleşmeleri ve 1949 Cenevre Sözleşmeleri ile belirlenmiştir. Söz konusu düzenlemeler “savaş gibi acil ve organize yardım gerektiren bir kamu felaketi durumunda” yardım sağlamada önemli rol oynamaktadır. Buna karşılık savaşa benzer bir durum olan afetlerde uygulanabilecek evrensel hukuk kuralları ise daha sınırlı olup, dünyada artan afet sayısı ve etkileri düşünüldüğünde bu konuda La Haye ve Cenevre Sözleşmeleri gibi düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu makale, uluslararası insancıl hukuk kuralları çerçevesinde sınır ötesi afet yardımı ve iyileştirme için mevcut uluslararası yasaların tarihini ve ana hatlarını çizerek, uluslararası operasyonlarda ortaya çıkan en yaygın sorunlardan bazılarını tartışacaktır. Çalışmada ayrıca afet sürecinde önemli rol oynayan askeri aktörler için bazı sonuçlara sivil bir bakış açısıyla bakılacaktır. Son olarak çalışma uluslararası toplumun, çatışma durumlarında sivillerin korunması ve desteklenmesine yönelik uluslararası yasal çerçevesinin afet sürecinde uygulanabilirliği ve uluslararası afet müdahalesi konusunda mevcut düzenlemelerden nereye gitmeyi seçeceğine dair bazı düşüncelerle sona erecektir.

Anahtar Kelimeler:

Uluslararası Afet Hukuku Projesi, Uluslararası İnsancıl Hukuk, Uluslararası Afet Müdahale Yasaları, Uluslararası Kızılhaç - Kızılay Federasyonu, Askeri Aktörler.

Abstract:

In the international system, in the event of international armed conflicts, the protection of civilians, assistance to civilians and the rules to be followed in armed conflicts are determined by the 1899

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 07.04.2023 / Kabul Tarihi: 06.06.2024.

^(**) Yakın Doğu Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Genel Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Lefkoşa - KKTC,

E-posta: yeter.tabur@neu.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0003-1198-620X>.

^(***) Yakın Doğu Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Hukuk Anabilim Dalı, Lefkoşa - KKTC,

E-posta: erdi.safak@neu.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0003-4000-2468>.

- 1907 Hague Conventions and the 1949 Geneva Conventions within the framework of the rules of “International Humanitarian Law”. These regulations play an important role in providing assistance “in the event of a public disaster that requires urgent and organized assistance, such as a war.” On the other hand, the universal legal rules that can be applied in disasters that are similar to war are more limited, and considering the increasing number of disasters in the world and their effects, regulations such as the Hague and Geneva Conventions are needed in this regard. This article will discuss some of the most common problems that arise in international operations, outlining the history and outline of existing international laws for cross-border disaster relief and recovery under the rules of international humanitarian law. The study will also look at some consequences from a civilian perspective for military actors who play an important role in the disaster process. Finally, the paper will conclude with some thoughts on the applicability of the international legal framework for the protection and support of civilians in conflict situations to the disaster process and where the international community will choose to go with current arrangements for international disaster response.

Keywords:

International Disaster Law Project, International Humanitarian Law, International Disaster Response Laws, International Red Cross - Red Crescent Federation, Military Actors.

ÖZEL HUKUK

Güncel Yargı Kararları Işığında 1999 Montreal Konvansiyonu Kapsamında Kazanın Tespiti^(*)

Determination of Accident under the 1999 Montreal Convention in the Light of Recent Judicial Decisions

Arş. Gör. Dr. Umut ACUN^(**)

Öz:

1999 Montreal Konvansiyonu taşıyıcının, hava yolu ile gerçekleştirilecek taşımalar sırasında doğan zararlardan sorumluluğunu düzenlerken, yük ve bagaj taşımaları için meydana gelen zararın bir olaydan doğmasını öngörmüşken, yolcunun ölümü ve yaralanmasından doğan zararların Konvansiyon kapsamında tazmini için bir kazanın varlığını aramıştır. Bu bağlamda yolcunun uğradığı zararı meydana getiren halin kaza olarak nitelendirilmesi, zararın tazmin edilebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Kazanın mevcudiyeti değerlendirilirken Konvansiyonun tarihsel gelişimi ve Konvansiyon ile ulaşılmaya çalışılan amaçlar da göz ardı edilmemelidir; bu doğrultuda Konvansiyon amaçlarıyla uyumlu bir yol izlenmelidir. Konvansiyon amacı doğrultusunda yapılacak değerlendirme hem havayoluyla gerçekleştirilecek uluslararası taşımalara uygulanacak kurallar hususunda yeknesaklık sağlanması, hem de zarar gören yolcunun mağdur olmasının önüne geçilmesine hizmet edecektir. Bu bağlamda kazanın mevcudiyetinin değerlendirilmesi yapılırken ortaya atılan görüşlerden Konvansiyon'un amacına en uygun olanının seçilmesi tercihten ziyade, bir gerekliliktir. Bu kapsamda çalışmamızda öncelikle kaza kavramı tanımlanacak, daha sonrasında hava yoluyla gerçekleştirilen taşımalara ilişkin farklı uyumazlıklarda verilen kararların meydana getirdiği görüşler ele alınacak ve son olarak Konvansiyon amacı ele alınarak bu doğrultuda bir değerlendirmede bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler:

Hava Yolcu Taşımaları, Kaza, Yolcunun Ölümü, Yolcunun Yaralanması, Kazanın Tespiti.

Abstract:

The 1999 Montreal Convention, while regulating the carrier's liability for damages arising out of carriage by air, stipulates that the damage must arise out of an event for carriage of cargo and baggage, whereas the existence of an accident is required for the compensation of damages arising out of death and injury of the passenger within the scope of the Convention. In this context, the qualification of the event that caused the damage suffered by the passenger as an accident has great importance for the compensation of the damage. While evaluating the existence of an accident, the historical development of the Convention

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 01.04.2024 / Kabul Tarihi: 04.06.2024.

^(**) Atılım Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Ankara - Türkiye,

E-posta: umut.acun@atilim.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0001-5377-5545>.

and the objectives sought to be achieved by the Convention should not be ignored. While evaluating the existence of an accident, it is a necessity to choose the most appropriate one for the purpose of the Convention. In this context, firstly, the concept of accident will be defined, then the opinions arising from the decisions rendered in different disputes regarding air carriage will be discussed, and finally, the purpose of the Convention will be discussed and an evaluation will be made in this direction.

Keywords:

Carriage of Passengers by Air, Accident, Death of Passenger, Injury of Passenger, Assessment of Accident.

Medenî Usûl Hukuku Kapsamında Kanun Yollarında Verilen Kararların Gerekçelendirilmesi^(*)

Justification of Decisions Made Through Legal Remedies within the Scope of Civil Procedure Law

Arş. Gör. Ayça Handan ATAKUL ÖZATA^(**)

Öz:

Gerekçe, mahkemenin tespit ettiği maddi vakıalar ile hüküm fıkrası arasında kurduğu bir ilişkidir. Mahkemenin verdiği kararı gerekçelendirmesi hem Anayasa'nın hem de 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili maddelerinden kaynaklanan bir zorunluluktur. Bu zorunluluk yalnızca ilk derece mahkemesinin vereceği kararlarla sınırlı olarak öngörülmemiştir. Aynı zamanda kanun yollarında verilen mahkeme kararlarının da gerekçeli olacağına ilişkin birtakım düzenlemelere yer verilmiştir. Öncelikle Anayasa ile mahkemelerin her türlü kararının gerekçeli olacağı düzenlenmiştir. Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile de ilk derece mahkemesi kararlarının yanı sıra üst derece mahkemelerinin de kararları bakımından gerekçenin nasıl olması gerektiğine dair ayrıca düzenlemelere yer verilmiştir. Bu doğrultuda medenî usûl hukukunda gerek olağan gerekse de olağanüstü kanun yollarında verilen mahkeme kararlarının gerekçeli olması gerekmektedir. Ancak uygulamada mahkemelerin bilhassa da kanun yollarında gerekçesiz ya da bir alt derece mahkemesinin kararına atıf yapmak suretiyle karar verdiği görülmektedir. Bu noktada gerçek bir gerekçeden söz edilemeyecektir. Bu çalışma ile medenî usûl hukukunda kanun yollarında verilen bir karara ilişkin gerekçelendirmenin nasıl olması gerektiği ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Gerekçe, Karar, Gerekçeli Karar, Kanun Yolları, Kanun Yollarında Gerekçelendirme.

Abstract:

Justification is a relationship established by the court between the material facts it has determined and the provision paragraph. The court's justification of its decision is an obligation arising from the relevant articles of both the Constitution and the Code of Civil Procedure No. 6100. This obligation is not limited to the decisions of the first instance court. Court decisions given after appeal proceedings should also be justified. First of all, it is stated in the Constitution that all decisions of the courts should be justified. The Code of Civil Procedure also includes regulations on what the justification should be

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 06.10.2023 / Kabul Tarihi: 09.05.2024.

^(**) Atılım Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medenî Usûl ve İcra ve İflâs Hukuku Anabilim Dalı, Ankara - Türkiye,

E-posta: ayca.atakul@atilim.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0001-7824-8039>.

for the decisions of the first instance court as well as the decisions of the higher courts. In this regard, in civil procedure law, court decisions given in both ordinary and extraordinary appeal procedures should be reasoned. However, in practice, it is seen that the courts, especially higher instance courts pass judgements without proper justification or just by referring to the decision of a lower instance court. With this study, it has been tried to examine how the justification of a court decision in appeal proceedings should be in civil procedure law.

Keywords:

Justification, Decision, Justified Decision, Legal Remedy, Legal Remedy Justification.

Kamu Hukuku - Özel Hukuk Ayrımı Perspektifinden İklim Krizi^(*)

Climate Crisis from the Perspective of Public Law - Private Law Division

Prof. Dr. Başak BAYSAL^(**)

Öz:

İklim krizinin önlenmesinde hukuk önemli bir araçtır. İklim kriziyle mücadelede kamusal menfaat olması ve kamusal menfaatlerin öncelikli olarak kamu hukuku araçlarıyla korunması gerektiği düşüncesi sebebiyle ilk olarak kamu hukuku kuralları akla gelmektedir. Oysa kamu hukuku ve özel hukukun keskin çizgilerle birbirinden ayrılması bugün mümkün değildir. Hukuku bir bütün olarak ele alıp, en adil çözüme ulaşmak için gerekli mekanizmalara ulaşmak esastır, çözümün kamu veya özel hukuk kaynaklı olması kuralların uygulama önceliği bakımından bir tercih nedeni olmamalıdır. İklim kriziyle mücadelede de özel hukukun tamamlayıcı değil etkin bir rolü olduğu kabul edilmeli ve haksız fiil gibi özel hukuk altında yer almasına rağmen aslında kamu düzeniyle yakın ilişkisi bulunan araçların sunduğu çözümler göz ardı edilmemelidir. Özellikle haksız fiil hukukunun sağladığı aynen tazmin imkânı iklim kriziyle mücadele açısından özel bir öneme sahiptir. Nitekim CSDDD teklifi başta olmak üzere görülmektedir ki güncel eğilim de özel hukuk araçlarını iklim değişikliğiyle mücadelede daha etkin hale getirme yönündedir. Bütün bu hususlar göz önünde bulundurulunca iklim kriziyle etkin mücadele için hukuk bir bütün olarak ele alınmalı, kamu hukuku ve özel hukuk arasında sanki görünmez bir öncelik ilişkisi varmışçasına uyumsuzluk çözümleri derecelendirilmemelidir.

Anahtar Kelimeler:

İklim Krizi, Özel Hukuk Kamu Hukuku Ayrımı, CSDDD, İklim Davalarında Haksız Fiil Sorumluluğu, Aynen Tazmin.

Abstract:

Law is an important instrument in preventing the climate crisis. At this point, public law rules come to the fore first because there is an important public interest in overcoming the climate crisis, which should be protected primarily by public law instruments. However, it is not possible today to distinguish between public and private law. It is essential to consider the law as a whole and find appropriate remedies for the fairest solution. Whether the solution is based on public or private law should not determine rule priority. In the climate crisis struggle, private law plays an active, not just complementary, role. Solutions such as torts, although under private law, closely related to public order, should not be overlooked. In particular, the availability of *restitutio in integrum* provided by tort law is of particular

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 26.04.2024 / Kabul Tarihi: 16.06.2024.

Kürsü arkadaşlarım Dr. Öğretim Üyesi Gizem Arslan'a, Ar. Gör. Kaan Can Yıldırım'a, Ar. Gör. Alican Çalışkan'a, doktora bursiyeri Av. Ecem Erdem'e makale ile ilgili yorumları ve düzeltmeleri için içtenlikle teşekkür ederim.

^(**) Kadir Has Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul - Türkiye,

E-posta: basak.baysal@khas.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0003-2559-7205>.

importance in the effort to deal with the climate crisis. In fact, the current trend, in particular the CSDDD proposal, aims to make private law instruments more effective in combating climate change. Considering all these issues, to effectively deal with the climate crisis, law should be considered as a whole, and there should be no ranking of the solutions to disputes as if there is an invisible priority relationship between public and private law.

Keywords:

Climate Crisis, Distinction between Private and Public Law, CSDDD, Tort Liability in Climate Litigation, *Restitutio in Integrum*.

The Structure of Non-Performing Loan (NPL) Securitisation and Different Types of NPL Securitisation in Practice^(*)

Sorunlu Kredilerin Menkul Kıymetleştirilmesi ve Sorunlu Kredilerin Menkul Kıymetleştirilmesinin Uygulamadaki Farklı Türleri

Eda ÇANGA BELBER (LL.M Finance)^(**)

Abstract:

The process of converting a company's illiquid assets into liquid assets is called as asset securitization and in order to make the definition easier only "securitization" is used in the practice. Securitization is a means of creating marketable and transferable securities from a company's illiquid assets (receivables with or without a collateral) by way of financial engineering to sell these securities to the investors and get funding.

The standard performing asset-backed securitisation (ABS) has a variety of benefits to the economy as well as to the originator and the investors via helping the originator to get cheaper and easy access to the financial markets as well as the investors to find a suitable investment product which depends on their risk appetite.

On the other hand, contrary to performing assets, NPL securitisation uses non-performing, impaired assets as an asset class for the securitized asset pool. The main differences between the NPL securitisation and the performing one, relies on the assets securitized and their lower degree of homogeneity as well as non-predictability nature of the unstable cash flows. However, true sale and insolvency remoteness remain the fundamental columns of both types of securitisations. NPL securitisation is also used as a credit risk transfer strategy. It focuses not only on the removal of respective illiquid assets from the balance sheet of the credit institution (such as bank) to another unrelated entity, but rather on the ultimate distribution of their economic risk (and potential returns) to various investors in the capital markets.

Keywords:

Securitisation, Non-performing Loan, Asset-Backed Securitisation, Asset Protection Schemes, NPL Portfolio.

Öz:

Bir şirketin likit olmayan varlıklarının likit varlıklara dönüştürülmesi işlemine varlık menkul kıymetleştirme adı verilmekte olup, tanımı basitleştirmek amacıyla uygulamada sadece "menkul kıymetleştirme" kullanılmaktadır. Menkul kıymetleştirme, bir şirketin likit olmayan varlıklarından (teminatlı veya teminatsız alacaklar) pazarlanabilir ve devredilebilir menkul kıymetler yaratmanın, bu menkul kıymetleri yatırımcılara satarak fon elde etmenin bir yolu olarak tanımlanır.

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 11.03.2024 / Kabul Tarihi: 19.06.2024.

^(**) Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Doktora Programı Öğrencisi, Ankara - Türkiye,

E-posta: edacanga06@gmail.com,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-0644-9744>.

Varlığa dayalı menkul kıymetleştirmenin (VDMK) standart uygulaması, kaynak kuruluşun finansal piyasalara daha ucuz ve kolay erişmesine ve yatırımcıların da risk iştahına uygun bir yatırım aracı bulmasına yardımcı olmak suretiyle ekonomiye, kaynak kuruluşu ve yatırımcılara çok çeşitli faydalar sağlar.

Diğer taraftan, sorunlu kredilerin menkul kıymetleştirilmesi, canlı kredilerin (varlıkların) aksine, menkul kıymetleştirilecek varlık havuzu için bir varlık sınıfı olarak sorunlu, değer düşüklüğüne uğramış varlıkları kullanır. Sorunlu kredilerin menkul kıymetleştirilmesi ile canlı kredilerin menkul kıymetleştirilmesi arasındaki temel farklar, menkul kıymetleştirilen varlıklara, sorunlu kredilerin daha düşük homojenlik derecesine ve istikrarsız nakit akışlarının öngörülemez doğasına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gerçek satış ve iflasa tabi olmama nitelikleri her iki menkul kıymetleştirme türünün de temel sütunları olmaya devam etmektedir. Sorunlu kredilerin menkul kıymetleştirilmesi aynı zamanda bir kredi riski transfer stratejisi olarak da kullanılmaktadır. Bu menkul kıymetleştirme türü, yalnızca ilgili likit olmayan varlıkların, kredi kuruluşunun (banka gibi) bilançosundan başka bir ilgisiz kuruluşu aktarılmasına değil, aynı zamanda bu varlıkların ekonomik risklerinin (ve potansiyel getirilerinin) sermaye piyasalarındaki çeşitli yatırımcılara nihai dağıtımına odaklanır.

Anahtar Kelimeler:

Menkul Kıymetleştirme, Sorunlu Kredi, Varlığa Dayalı Menkul Kıymetleştirme, Varlık Koruma Planı, Sorunlu Kredi Portföyü.

Mirasçının Resmi Defter Tutulması Talebinde Menfaat Dengelerinin Değerlendirilmesi^(*)

The Evaluation of the Balances of Interests in the Case of an Heir's Request for a Public Inventory

Arş. Gör. N. Tuğçe BİLGETEKİN^(**)

Öz:

Türk Medeni Kanunu madde 619-631 hükümlerinde düzenlenen resmi defter tutulması imkânıyla mirasçılara miras kabulden önce terekenin durumunu tam olarak tespit edebilmek ve tespit edilen bu durum üzerinden miras kabul etmek imkânı tanınmıştır. Bu sayede mirasçılarının kısa süre içinde mirasbırakanın borçlarını kabul edip etmemeye yönelik kararlarının rasyonel bir çerçevede verilmesine ve bu kararın zorluğunun yaratacağı baskının azaltılmasına imkân sağlanmıştır. Resmi defter tutulması her ne kadar mirasçı bakımından avantajlı olsa da özellikle alacaklılar bakımından bazı sakıncalar içerebilecek niteliktedir. Bu noktada kanun koyucunun belli bir menfaat dengesi gözetmesi gerekmektedir. Üstelik bu menfaat dengesi sadece mirasçı olmayan üçüncü kişileri değil aynı zamanda mirasçı olup resmi defter tutulması talebinde bulunmayanları da ilgilendirmektedir. Çalışma kapsamında öncelikle resmi defter tutulmasının amacının ne olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Ardından tespit edilen bu amaç doğrultusunda resmi defter tutulmasında menfaat dengesinin kanun koyucu tarafından ne şekilde oluşturulmaya çalışıldığı, açıklık olmayan hallerde ise nasıl adil bir menfaat dengesi oluşturulabileceği sorularına cevap aranmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Resmi Defter, Menfaat dengesi, Tereke, Sorumluluk, Alacaklılar.

Abstract:

The request for a public inventory stipulated between articles 619-631 of the Turkish Civil Code provides heirs with the possibility to fully ascertain the status of the heritage before accepting the inheritance and to accept it based on this determined status. This allows heirs to make decisions regarding whether to accept the deceased's debts within a rational framework in a short period of time and also reduces the pressure that can arise from the difficulty of this decision. Although keeping a public inventory may be advantageous for heirs, it may also entail some disadvantages, especially for creditors. At this point, it is necessary for the legislator to consider a certain balance of interests. Moreover, this balance of

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 20.03.2024 / Kabul Tarihi: 17.06.2024.

^(**) Kadir Has Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul - Türkiye;
İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Doktora Programı Öğrencisi, İstanbul - Türkiye,
E-posta: tugce.bilgetekin@khas.edu.tr,
Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0003-3728-3844>.

interests concerns not only third parties who are not heirs but also those who are heirs but have not requested a public inventory. Within the scope of this study, first of all, it is aimed to determine the purpose of public inventory. Then, in the light of the identified purpose, it has been tried to answer how this balance of interests is attempted to be created by the legislator and, in cases of ambiguity, how a fair balance of interests can be achieved.

Keywords:

Public Inventory, Balance of Interests, Heritage, Responsibility, Creditors.

Genel Kurul Toplantı Çağrısının İnternet Sitesinde İlan Edilmemesinin Genel Kurul Kararının Geçerliliğine Etkisi^(*)

Consequences of Failure to Announce General Assembly Convention at Company Webpage on the Validity of the General Assembly Resolution

Dr. Öğr. Üyesi Kerem ÇELİKBOYA^(**)

Öz

Şirketler hukukunda şeffaflığın artırılması amacıyla bağımsız denetime tabi sermaye şirketlerine internet sitesi kurma yükümlülüğü getirilmiş ve belirli hususların internet sitesinde ilan edilmesi zorunlu kılınmıştır (Türk Ticaret Kanunu “TTK” m. 1524). Kanun koyucu, ilgili düzenlemede idari para cezasına ilaveten söz konusu ilanın yapılmamasının kararın geçerliliğine de etki edeceğini düzenlemiştir (TTK m. 1524 f. 2). Ancak ilan yükümlülüğüne aykırılığın yaptırımına ilişkin düzenleme, özellikle genel kurul çağrısının internet sitesinde ilan edilmemesi bakımından öğreti ve yargı kararlarında birbiri ile çelişen yorumlara yol açmıştır. Çalışmada öğreti ve yargı kararlarında yer bulan görüşler değerlendirildikten sonra, internet sitesinde ilan yükümlülüğüne aykırılığın tek başına bir iptal sebebi olarak görülmemesi, hükmün TTK’nın genel hükümleri ile uyumlu olarak yorumlanması ve ilan yükümlülüğünün ihlalinin organ kararına etkisinin de genel hükümler ile uyumlu şekilde değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Buna bağlı olarak da genel kurul çağrısının internet sitesinde yayınlanmamasının çağrı usulüne diğer aykırılık hallerinde olduğu gibi, karara etki etmesi şartıyla iptal sebebi olarak tanınabileceği değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelime:

İnternet Sitesi, Genel Kurul, İptal Davası, İlan Yükümlülüğü, Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü.

Abstract

With the aim of increasing transparency in company law, capital companies subject to mandatory independent audit are obliged to establish a website at which certain matters must be announced (Art. 1524 TCC). In addition to the administrative fine, it is foreseen that the failure to make such announcement will also affect the validity of the decision (Art. 1524 f. 2 TCC). However, the provision regarding the

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 29.10.2023 / Kabul Tarihi: 14.06.2024.

^(**) İstanbul Bilgi Üniversitesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, İstanbul - Türkiye,

E-posta: kerem.celikboya@bilgi.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-8745-0201>.

consequences of breach of the announcement obligation has led to conflicting interpretations in the doctrine and judicial decisions, especially with respect to the failure to announce the general assembly call on the website. Following analysis of the opinions adopted in the doctrine and jurisprudence, it is concluded that the violation of the obligation to announce on the website should not be considered as a separate ground for annulment on its own, but rather the provision should be interpreted in accordance with the general provisions of the TCC regarding invalidity of the organ decisions. Thus, it is concluded that the failure to publish the general assembly call on the website is to be recognized as a ground for annulment, only if it affects the decision, as in other cases of violation of the general assembly call procedure.

Keywords:

Website, General Assembly, Annulment, Announcement, Invalidity of Shareholder Resolutions.

Baz İstasyonlarından Doğan Sorumluluğun Kaynağı^(*)

Source of Liability Arising from Base Stations

Arş. Gör. Esra GÜLTEKİN^(**)

Öz:

Baz istasyonlarının, radyasyon yayması dolayısıyla insan sağlığına zararlı olduğu iddiasıyla çeşitli davalar açılmaktadır. Ancak baz istasyonlarının zararına ilişkin net bir bilimsel açıklama olmadığı gibi zararsız olduğu da belirtilmektedir. Gelişen içtihatlarda da henüz fikir birliği sağlanamamıştır. Bazı yaklaşımlar, idari düzenlemelerle belirlenen limit değerlere uygun işletilen baz istasyonlarının işletmecilerinin sorumlu olmayacağı kanısındadır. Aksi görüşte olanlar ise bunu yetersiz bulmakta ve uzun vadede telafisi mümkün olmayan zararların olabileceğini ileri sürmektedirler. Baz istasyonlarının gördüğü işlev ve zarar görenlerin menfaatleri birlikte değerlendirildiğinde anayasal hakların çatıştığı görülmektedir. Çatışmanın giderilmesinde, devletin farklı aşamalarda aktif rol oynaması gerekir. Zarar doğmadan önce benimsenecek ihtiyatlılık ilkesi önleyici bir tavrıdır. Zararın doğmasından sonra ise çatışan anayasal hakların farklı yöntemlerle dengelenmesi gerekir. Zarar gören üçüncü kişiler, hukuk sistemindeki farklı sorumluluk kaynaklarına dayanarak baz istasyonlarına karşı dava açabilirler. İdari başvuruyu takip eden idari yargılama, komşuluk hukukundan ve çevre hukukundan doğan sorumluluk ve tehlike sorumluluğu baz istasyonlarının karakteristik işlevine yönelik açılacak davalarda başlıca sorumluluk kaynaklarıdır.

Anahtar Kelimeler:

Baz İstasyonu, Zarar, Sorumluluk, Anayasal Hakların Çatışması, İhtiyatlılık İlkesi.

Abstract:

Various lawsuits are filed claiming base stations are harmful to human health due to radiation emission. However, there is no clear scientific explanation regarding the harm of base stations, and it is also stated they are harmless. A consensus has not yet been reached in the developing jurisprudence. Some approaches are of the opinion that the operators of base stations that are operated in accordance with the limit values determined by administrative regulations will not be liable. Those who are of the opposite opinion find this insufficient and argue that there may be irreparable damages in the long term. When the function of base stations and the interests of those harmed are evaluated together, constitutional rights conflict is seen. The state should play an active role at different stages to resolve the conflict. The precautionary principle to be adopted before the harm occurs is a preventive attitude. After the damage occurs, the conflicting constitutional rights should be balanced by different methods. Damaged third parties may file a lawsuit against base stations based on different liability sources in the legal system. Administrative proceedings following the administrative application, liability arising from neighbourhood and environmental law, and danger liability are the main sources of liability in lawsuits.

Keywords:

Base Station, Damage, Liability, Conflict of Constitutional Rights, Precautionary Principle.

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 29.10.2023 / Kabul Tarihi: 14.05.2024.

^(**) İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Doktora Öğrencisi, İstanbul - Türkiye;
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul - Türkiye,
E-posta: egultekin@fsm.edu.tr,
Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0001-5690-4162>.

Taşıma İşleri Alanında “Komisyoncu Acente” Kavramı^(*)

The Concept of “Commission Agent” in Transportation Transactions

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed NURVERDİ^(**)

Öz:

Eşya taşıma işlerinde yaygın olarak kullanılan “Freight Forwarder” kavramı, Anglo-Sakson hukukunun aksine Kıta Avrupa hukukunda tanımlanmış değildir. Kavramın Kıta Avrupa hukuk sistemi bağlamında kullanılması hukuki ikileme yol açmıştır. Türk hukukunda taşıma işleri komisyoncusu, bu kavramı karşılamada yetersiz kalmaktadır. Türk hukukunda eşya taşıma işlerinde komisyonculuk ve acentelik, ilgili hükümleri göz önünde tutulduğunda, aynı hukuki temele dayalı ayrı kavramlar olarak düzenlenmiştir. Forwarder, niteliği gereği Türk hukukunda temsil kurumuna karşılık gelip komisyonculuk ile acentelik ilişkilerini kapsamaktadır. Nitekim TTK’nın 102 ve 918 maddeleri gereğince komisyoncu gönderen adına ve acente de kendi adına sözleşmelerde bulunabilir. Böylece “komisyoncu acente”, acente gibi “as agent” ve asil gibi “as principal” davranan forwarder karşılar. Forwarder sözleşmesi geniş anlamda komisyonculuk ve acenteliği birlikte kapsar. Dar anlamda komisyoncu ile acentenin birbirinin niteliğine büründüğünü ifade eder. Bu bakımdan Türk hukuku öğretisinde kullanılan “komisyoncu acente” kavramı, çifte niteliğe sahiptir. Sonuç itibarıyla taşıma işlerini üstlenen komisyoncu ile acentenin “komisyoncu acente” olarak ifade edilmesi, uygulanacak hükümlerin bütünlüğünü ve uluslararası kavram karşılığını sağlamada önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Taşıma İşleri, Komisyoncu Acente, Türk Hukuku, Karşılaştırmalı Hukuk, Forwarder.

Abstract:

The concept of “Freight Forwarder”, which is widely used in goods transportation, is not a concept defined in Continental European law. This concept, used in international practice, creates a dilemma in the legislation of many countries affiliated with the Continental European legal system due to its relationship nature. However, in Continental European law, commissioning and agency have different relationship characteristics and forms of application. In Turkish law, it is concluded that commissioning and agency relations are complementary to each other in terms of the same function and responsibility. By considering their representative nature and special provisions to which they are subject. Because in international practice, forwarder, in terms of its basic relationship nature, corresponds to the representative institution in Turkish law and includes commissioning and agency relations. In addition,

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 27.10.2023 / Kabul Tarihi: 30.04.2024.

^(**) Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Trabzon - Türkiye,

E-posta: muhammednur@ktu.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0009-0006-0774-8144>.

commissioner and the agent take on each other's positions in accordance with the relevant provisions of the TCC and meet the forwarder's "as agent" and "as principle" application forms under the concept of "commissioner agent". In this regard, the use of the concept of "commissioner agent" for commissioner or agent that undertakes transportation works in Turkish law ensures the disciplinary integrity of the applicable provisions and the equivalent of international concepts.

Keywords:

Transportation Transactions, Commissioner Agent, Turkish Law, Comparative Law, Forwarder.

Hekimin Hukuki Sorumluluğunu Ortadan Kaldıran ve Azaltan Nedenlerin Yargıtay Kararları Işığında Değerlendirilmesi^(*)

Applications of the Reasons That Eliminate and Reduce the Legal Responsibility of the Physician in the Light of the Supreme Court Decisions

Doç. Dr. Zeynep ÖZCAN^(**)

Av. Kevser Aycan YILDIZ İNCESÖZ^(***)

Öz:

Tıbbi müdahale, özü itibarıyla hastanın vücut bütünlüğüne bir saldırı teşkil etmesine rağmen, belirli şartların varlığı ile birlikte hukuka uygun kabul edilmektedir. Hekimler, tıbbi müdahalede bulunma yetkisine sahip olup, bu yetkinin bir sonucu olarak hekimin hatalı tıbbi müdahaleden doğan hukuki sorumluluğu ortaya çıkar. Hekim ile hasta arasındaki hukuki ilişkinin türü ne olursa olsun, tıbbi müdahalede hekimden beklenen özen en yüksek derecededir. Tıbbi müdahale neticesinde hastada bir zarar oluştuğunda, hekimin en ufak kusuru dahi varsa, zararın tamamından sorumlu tutulmaktadır. Hekimlik mesleğinin bu denli yüksek özen ve ağır sorumluluk gerektirmesi karşılığında, kanunda belirtilen belirli şartların varlığı ile tazminat yükümlülüğü hafifleyebilmekte ya da tamamen ortadan kalkabilmektedir. Hekimin tazminat sorumluluğunu azaltan veya ortadan kaldıran bu nedenlerin, her bir somut olayda dikkatle irdelenmesi gerekir. Aksi durum özellikle hekimler açısından adaletsiz sonuçlar doğurabilir. Bu çalışmada, hekimin hatalı tıbbi müdahaleden kaynaklanan hukuki sorumluluğunu azaltan veya kaldıran nedenlerin, Yargıtay kararları ışığında ve hekimin sorumluluk türlerine göre tasnif edilerek incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Tazminat İndirimi, Tıbbi Müdahale, Vekaletsiz İş Görme, Sözleşmesel Sorumluluk, Haksız Fiil Sorumluluğu.

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 28.03.2024 / Kabul Tarihi: 26.06.2024.

^(**) Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ali Fuad Başgil Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, Samsun - Türkiye,

E-posta: zeynep.ozcan@omu.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0001-9525-3139>.

^(***) Ordu Barosu, Ordu - Türkiye;

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sağlık Hukuku, Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi,

Samsun - Türkiye,

E-posta: aycannyldz@gmail.com,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-5980-2783>.

Abstract:

Although medical intervention essentially constitutes an attack on the patient's bodily integrity, it is considered lawful if certain conditions are met. Physicians have the authority to provide medical intervention, and as a result of this authority, the physician's legal liability arising from faulty medical intervention arises. Regardless of the type of legal relationship between the physician and the patient, the care expected from the physician in medical intervention is of the highest degree. When a patient suffers harm as a result of medical intervention, the physician is held responsible for the entire harm, even if there is even the slightest fault. Although the medical profession requires such high care and heavy responsibility, the liability for compensation may be alleviated or completely eliminated under certain conditions. These reasons that reduce or eliminate the physician's liability for compensation must be carefully examined in each concrete case. Otherwise, this may lead to unfair results, especially for physicians. In this study, it is aimed to examine the reasons that reduce or eliminate the legal liability of the physician arising from faulty medical intervention, in the light of the Supreme Court decisions and by classifying them according to the types of liability of the physician.

Keywords:

Compensation Discount, Medical Intervention, Working without Power of Attorney, Contractual Liability, Tort Liability.

TMS 24 Uyarınca İlişkili Taraf Kavramı ve İlişkili Taraf Açıklamaları^(*)

Related Party Concept and Related Party Disclosures in Accordance with TAS 24

Dr. Bahar ŞİMŞEK^(**)

Öz:

TMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları Standardı, ilişkili tarafları tanımlayan ve ilişkili taraf ilişkilerinin ve işlemlerinin raporlanmasını düzenleyen muhasebe standardıdır. İlişkili taraflar, şirket üzerinde sahip oldukları güç ile şirketin karar alma sürecinde ve yönetiminde belirli etkiye sahip kişiler veya işletmelerdir. Bu kişi ve işletmeler TMS 24'te tanımlanmakta ve sayılmaktadır. TMS 24'ün amacı, şirketin ilişkili taraflarıyla olan ilişkilerinin ve bu kişilerle yapılan işlemlerinin şirkete etkisinin anlaşılabilmesi için finansal tablolarda doğru bir şekilde açıklanmasını sağlamaktır. İlişkili taraflar ile gerçekleştirilen işlemlerin doğru şekilde açıklanması, finansal tabloların objektifliğini ve güvenilirliğini artırır. Böylece yatırımcılar, ilişkili taraf işlemlerinin şirkete etkisini görerek şirketin finansal durumu hakkında daha doğru bir değerlendirme yapabilirler. Standartta, açıklanacak asgari hususlar ve açıklama gereklilikleri detaylı olarak düzenlenmiştir. Ancak TMS 24 incelendiğinde, açıklama yükümlülüğü için ilişkili taraf ilişkisinin varlığı yeterli midir, işlemin varlığı da aranmalı mıdır ya da her işlem açıklanmalı mıdır hususları muğlak şekilde düzenlenmiştir. Çalışmada bu sorulara yanıt aranarak TMS 24'te ilişkili taraf kavramı ve açıklama gereklilikleri etraflıca ele alınmaktadır. Ayrıca açıklama gerekleri, kamuyu aydınlatma gerekleri kapsamında incelenmiş ve şirketler hukuku yönünden ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler:

İlişkili Taraf, İlişkili Taraf Açıklamaları, Muhasebe Standardı, TMS 24, Anonim Şirket.

Abstract:

TMS 24 is an accounting standard that defines related parties and regulates the reporting of related party relationships and transactions. Related parties are persons or entities that have a certain influence on the company's decision-making process and management through the power they have over the company. These persons and entities are defined and counted in TMS 24. The purpose of TMS 24 is to ensure that the company accurately discloses its relationships with related parties and the transactions conducted with these parties in the financial statements, allowing for a clear understanding of their impact on the company. Accurate disclosure of transactions with related parties increases the objectivity and reliability of financial statements. Thus, investors can make a more accurate assessment of the company's financial situation by observing the impact of related party transactions. The standard regulates in detail the minimum issues to be disclosed and the disclosure requirements. However, when

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 26.03.2024 / Kabul Tarihi: 03.07.2024.

^(**) İstanbul Barosu, İstanbul - Türkiye,

E-posta: baharsimsekk@gmail.com,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-6809-474X>.

TAS 24 is analyzed, it is unclear whether the existence of a related party relationship is sufficient for the disclosure obligation, whether the existence of a transaction should also be sought, or whether every transaction should be disclosed. In this study, answers to these questions are sought and the related party concept and disclosure requirements in TAS 24 are discussed in detail. In addition, disclosure requirements are analyzed within the scope of public disclosure requirements and discussed in terms of corporate law..

Keywords:

Related Party, Related Party Disclosures, Financial Reporting Standards, TAS 24, Joint-Stock Company.

Merdiveni İkişer Çıkmak: Aşamalı Uyuşmazlık Çözüm Anlaşmalarının İhlalinin Sonuçları^(*)

Climbing the Stairs in Two: Consequences of Breach of Multi-Tiered Dispute Resolution Agreements

Prof. Dr. Zeynep Derya TARMAN^(**)

Öz:

Taraflar, tahkim anlaşmalarında tahkime gitmeden önce müzakere, uzlaşma veya arabuluculuk gibi dostane uyuşmazlık çözüm yollarına başvurulması gerektiğini kararlaştırabilirler. Aşamalı tahkim olarak adlandırılan bu hibrit süreçte, ön aşamaya başvurmadan doğrudan tahkime başvurulması halinde davalı taraf itirazda bulunabilir. İtiraz halinde, bu aşamalı tahkim anlaşmalarının nasıl değerlendirileceği konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. Ön aşamalara uyulması gerektiğini savunan görüşler ve gönüllülük esasına dayanması nedeniyle doğrudan tahkime gidilmesinde bir sakınca görmeyen görüşler öğretideki iki ana görüştür. Yakın tarihli bir kararda Hong Kong Temyiz Mahkemesi, itirazın değerlendirilmesinde “yetki şartı” ve “kabul edilebilirlik şartı” ayrımına değinerek doğrudan tahkime başvurulması meselesini iddianın kabul edilebilirliğine dair bir mesele olarak ele almış ve buna ilişkin kararın hakemler tarafından verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Türk hukuku özelinde ise bu ayrıma yatırım tahkimine dair akademik çalışmalarda yer verildiği görülmektedir. Aşamalı tahkime ilişkin Türk mahkeme kararlarında ise açık bir gerekçeyle yer verilmemekle birlikte tahkim yanlısı tutum göze çarpmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Aşamalı Tahkim Anlaşmaları, Uzlaşma, Arabuluculuk, Yetki Şartı, Kabul Edilebilirlik Şartı.

Abstract:

Parties may decide on an escalation clause, which includes the referral of the dispute to peaceful dispute resolution methods such as negotiation or mediation. In this hybrid process, where the dispute is directly referred to arbitration, one party can make an objection with respect to the validity of the arbitration. Views differ on how to evaluate these clauses in case of objections. The two main views are the view that the preliminary stages must be followed and the view that accepts direct referral to arbitration due to the voluntary nature of peaceful dispute resolution methods. A recent judgment from the Hong Kong Court of Appeal consisted of an important assessment regarding a separation between “jurisdiction” and “admissibility” during the set aside procedure and resulted in the acceptance of “admissibility” as a valid argument. The Hong Kong Court of Appeal decided that disputes regarding the

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 02.04.2024 / Kabul Tarihi: 31.05.2024.

^(**) Koç Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul - Türkiye,

E-posta: ztarman@ku.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-2574-8643>.

escalation clauses should be evaluated by chosen arbitrators. When it comes to Turkish doctrine and court decisions, similar arguments can be seen in the articles focused on investment disputes. Although, the court decisions do not openly address the issue with detailed evaluation, the courts demonstrate a pro-arbitration approach.

Keywords:

Escalation Clauses, Negotiation, Mediation, Jurisdiction, Admissibility.

Markanın Jenerikleşmesi ve Jenerikleşmede Marka Sahibinin Davranışlarının Etkisi^(*)

Genericization of the Trademark and the Effect of the Trademark Owner's Behaviors on the Genericization

Dr. Öğr. Üyesi Deniz TOPCU^(**)

Öz:

Markanın işletmeler için önemi, ürettiği ürün ya da hizmetin arkasındaki varlığının gücüyle, işletmeye bir değer oluşturabilmesinden kaynaklanmaktadır. Başka deyişle marka, ürün ya da hizmete değer katmanın ötesinde işletmeye de değer katar. Ancak eğer işletmeden zamanla ayrılıp yalnızca ürün ya da hizmete hasredilir olursa, işlevinden çıkıp “yaygın ad” haline gelir.

Böylelikle ürün dünyasına hizmet edebilirse de marka dünyası için artık bir kayıp teşkil eder. Markanın jenerikleşmesi olarak adlandırdığımız bu yaygınlaşma süreci, markanın iptaline kadar varan bir zaman dilimidir. Bu zaman diliminde marka sahibinin doğru ya da yanlış davranışları süreci yönlendirecektir. Zira jenerikleşme sonucu markanın iptaline gidilen süreç aslında, markanın tescil edilmesinin tek başına bir markayı korumaya yetmeyeceğini, korumanın kimi zaman aktif hale geçerek işletmeden kopmasını önlemek gerektiğini de ortaya koymaktadır.

Bu nedenle de olası davranış modellerinin jenerikleşmeye etkisinin incelenmesi ve bazı öneriler getirilmesi marka sahiplerine yön gösterici olacaktır. Böylelikle marka sahibi, markasını piyasanın sürüklediği yere değil, kendi istediği yere yönlendirerek koruyabilecektir.

Anahtar Kelimeler:

Jenerik Marka, Jenerikleşme, Markanın İptali, Tanınmış Marka, Yaygın Ad.

Abstract:

The importance of the trademark for businesses from its ability to create value for the business with the power of its presence behind the product or service it produces. Namely, beyond adding value to the product/service, the trademark also adds value to the business. However, if it's separated from the business over time and dedicated solely to the product/ service, it loses its function and becomes “common name”.

Thus, while it may serve the product world, it's loss for the brand world. This process of proliferation, we call the genericization of the trademark, is period of time leading up to the revocation of the

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 30.03.2024 / Kabul Tarihi: 05.07.2024.

^(**) İstanbul Beykent Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul - Türkiye,

E-posta: deniztopcu@beykent.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-7522-7440>.

trademark. In this period, the trademark owner's right or wrong behaviors will guide the process. Because the trademark's revocation as a result of genericization reveals that the registration isn't enough to protect, sometimes the protection must be activated to prevent it from breaking away from the business.

Because of this, examining the effect of possible behavioral models on genericization and making some suggestions will be instructive for trademark owners. So that, the trademark owner will be able to protect the trademark by directing it where he/she wants it to go, not where the market takes it.

Keywords:

Generic Names, Genericization, Revocation of the Trademark, Well Known Mark, Common Name.

Alman Sosyal Ağ Kanunu (*Netzwerkdurchsetzungsgesetz*) Karşısında Türk Hukukundaki Sosyal Ağ Sağlayıcısının Hukuka Aykırı İçerikten Sorumluluğunun Eleştirisi^(*)

Criticism of the Liability of the Social Network Provider for
Unlawful Content in Turkish Law against the German Social
Network Law (*Netzwerkdurchsetzungsgesetz*)

Dr. Öğr. Üyesi Cemile TURGUT^(**)

Öz:

Sosyal medyadan daha dar bir kavramı işaret eden sosyal ağlar, teknik yapısı ve barındırdıkları içeriklerin sürekli etkileşime konu olması nedeniyle diğer internet servis sağlayıcılardan ayrılır. Sosyal ağlardaki bu sürekli ve kalabalık etkileşim telif, marka, haksız rekabet, kişilik hakkı gibi özel hukuk ve ceza hukuku başta olmak üzere kamu hukuku ihlallerini kolaylaştırır. Bu nedenle sosyal ağların yükümlülük ve sorumlulukları özel hükümlerle ayrıca düzenlenmiştir. Muhtevasında hem özel hukuk hem kamu hukuku ilkelerini barındıran bu özel düzenlemeler, genel sorumluluk rejimi ile uyumlu olmak zorundadır. Zira bu hükümlerin amacı yeni bir sorumluluk rejimi yaratmak yerine, mevcut sorumluluk hükümlerine uyumlanmayı sağlamaktır.

Türk hukukunda sosyal ağlar için öngörülen sorumluluk rejiminin tespiti için, yasama organı tarafından örnek alındığı ifade edilen Alman Sosyal Ağlarda Hukuk Uygulamasının İyileştirilmesi Hakkındaki Kanun (*Gesetz zur Verbesserung der Rechtsdurchsetzung in sozialen Netzwerken-NetzDG*) ile birlikte genel sorumluluk rejiminin incelenmesi gerekmektedir. Çalışmada öncelikle sosyal ağlara ilişkin her iki hukuk sisteminde yer alan düzenlemelerin gelişimine yer verilecek, akabinde sorumluluk yaklaşımları karşılaştırılarak tespit ve değerlendirmeler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler:

Sosyal Ağ, Sosyal Ağ Sağlayıcı, Hukuka Aykırı İçerik, Sorumluluk, Alman Sosyal Ağ Kanunu.

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

^(**) Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 29.03.2024 / Kabul Tarihi: 07.07.2024.

^(**) Kocaeli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, Kocaeli - Türkiye,

E-posta: cemile.turgut@kocaeli.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-2969-8700>.

Abstract:

Social networks, which refer to a narrower concept than social media, differ from other internet service providers due to their technical structure and the fact that the content they host is subject to continuous interaction. This interaction in social networks facilitates violations of private law such as copyright, trademark, unfair competition, personality rights and public law, especially criminal law. For this reason, the obligations and liabilities of social networks are separately regulated by special provisions. These special provisions, which contain both private law and public law principles, must be compatible with the general liability regime. This is because the purpose of these provisions is not to create a new liability regime, but to ensure harmonisation with the existing liability provisions.

In order to determine the liability regime foreseen for social networks in Turkish law, it is necessary to examine the general liability regime together with the German Law on the Improvement of Law Enforcement in Social Networks (*Gesetz zur Verbesserung der Rechtsdurchsetzung in sozialen Netzwerken-NetzDG*), which is stated to be modeled by the legislature. At the beginning of article, the evolution of the regulations on social networks in both legal systems have been explained and then the liability approaches have been compared and the findings and evaluations have been presented.

Keywords:

Social Network, Social Network Provider, Unlawful Content, Liability, German Social Network Law.

Ticaret Şirketlerinde Nakdi Sermaye Borcundan Kaynaklı Uyuşmazlıkların Dava Şartı Arabuluculuk (TTK m. 5/a) Açısından İncelenmesi^(*)

A Study of Disputes Resulting from Cash Capital Debt in Commercial Companies in Terms of Mediation as a Procedural Requirement (TCC art. 5/a)

Doç. Dr. Ferah TÜRKOĞLU UTKU^(**)

Öz:

TTK'da nakdi sermaye borcunun ödenmemesi durumunda pay bedelini ödemeyen pay sahibine karşı açılacak davalar düzenlenmiştir. Hem şahıs hem de sermaye şirketleri açısından uygulama alanı bulan TTK m. 128 hükmüne göre şirket (şahıs şirketlerinde ortaklar) her ortağın sermaye borcunun yerine getirilmesini isteyebileceği gibi gecikme sebebiyle uğradığı zararın tazminini de isteyebilir. Ayrıca nakdi sermaye borcunun yerine getirilmemesi durumunda temerrüde düşen ortaktan temerrüt faizi de talep edilebilir (TTK m. 129). Anonim şirketlerde ayrıca şirket sermaye borcunu yerine getirmeyen ortağa karşı ıskat yaptırımı uygulanabileceği gibi esas sözleşmede hüküm varsa sözleşme cezası da talep edilebilir (TTK m. 482) Sermaye borcunun ifa edilmemesinden kaynaklı uyuşmazlıkların ticari dava olması ve konusunun da bir miktar para olması nedeniyle TTK m. 5/A kapsamında olduğu düşünülebilir. Ancak söz konusu uyuşmazlıkların dava şartı arabuluculuk kapsamında olup olmadığını tespit etmek açısından öncelikle şirketin veya şahıs şirketlerinde dava takip yetkisine sahip ortağın söz konusu alacak üzerinde serbest tasarruf imkanının olup olmadığını belirlemek gerekir. Çalışmamızda sermaye borcunun ifa edilmemesinden kaynaklı uyuşmazlıklar şahıs şirketleri ve sermaye şirketleri açısından ayrı ayrı ele alınmış ve her bir talebin dava şartı arabuluculuk kapsamında olup olmadığını tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Ticaret Şirketleri, Ticari Dava, Sermaye Borcu, Ticari Uyuşmazlıklarda Dava Şartı Arabuluculuk, Arabuluculuk.

Abstract:

In case of non-payment of cash capital debt, lawsuits can be filed against the obligated shareholder. According to Article 128 of TCC, which is applicable to both private and capital companies, company (partners in private companies) may request fulfilment of capital debt and compensation for the

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 01.04.2024 / Kabul Tarihi: 06.05.2024.

^(**) Marmara Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, İstanbul - Türkiye,

E-posta: ferah.turkoglu@marmara.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-6108-3095>.

damages suffered due to delay. Default interest may be requested from the defaulting partner (TCC art. 129). In joint stock companies, termination sanction may be imposed against the shareholder who does not fulfil capital debt, and if provided by terms of the articles of association, a contract penalty may be claimed (TCC art. 482). Since disputes arising from non-fulfilment of capital debt are commercial suits involving an amount of money, they may be considered being within the scope of TCC art. 5/A. However, to determine that question, it is first necessary to determine whether the company or partner, who has power to pursue litigation in a private company, has the opportunity to dispose of the receivable in question. In our study, disputes arising from non-fulfilment of capital debt were examined in the contexts of private and capital companies separately, and it was discussed whether each request was within the scope of mandatory pre-litigation mediation.

Keywords:

Commercial Companies, Commercial Lawsuit, Capital Debt, Mediation as a Procedural Requirement in Commercial Disputes, Mediation.

7392 sayılı Kanun'un Devre Tatil Sözleşmeleri ve Devre Mülk Hakkı Bakımından Getirdiği Yenilikler ve Değişiklikler^(*)

Alterations Brought by the Code Numbered 7392 Regarding Timeshare Vacation Product Contracts and Timeshare Property

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Oğuz VURALOĞLU^(**)

Öz:

1 Nisan 2022 tarih ve 31796 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 24 Mart 2022 tarihli, 7392 sayılı “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Kat Mülkiyeti Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile, bilhassa tüketici hukukuna ilişkin önemli yenilikler getirilmiş bulunmaktadır. Mezkûr Kanun’un 8. maddesiyle, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un “Devre tatil ve uzun süreli tatil hizmeti sözleşmeleri” kenar başlıklı 50. maddesi, kapsamlı olarak değiştirilmiştir. Keza, 7392 sayılı Kanun’un 15. maddesi ile, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 50. maddesinde yapılan değişikliklere paralel olarak, 77. maddesindeki ceza hükümleri de tadil edilmiştir. Ayrıca, mezkûr Kanun’un 17. maddesiyle ihdas edilen 6502 sayılı Kanun’un geçici 3. maddesi, devre tatil sözleşmelerine ilişkin hükümler de ihtiva etmektedir.

Çalışmamızın öncelikli konusu, 7392 sayılı Kanun’la yapılan değişikliklerle birlikte 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında devre tatil sözleşmelerinin tabi olduğu yeni hükümlerin ortaya konulmasıdır. Bu yapılırken, önceki dönemde uygulamada karşılaşılan sorunlar ve getirilen kanun teklifi de incelenecek, mevcut düzenleme bu yönlerden de değerlendirilecektir. Ayrıca, 7392 sayılı Kanun’un 18. maddesi ile Kat Mülkiyeti Kanunu’nun 59. maddesi değiştirilmiş olup, devre mülk hakkının, yedi günden daha az süreli olamayacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu değişikliğin yanı sıra, mezkûr Kanun’da devre mülk kavramına yer verilen diğer hükümler de inceleme kapsamında tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler:

Devre Tatil Sözleşmeleri, Devre Mülk Hakkı, 7392 Sayılı Kanun, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, Kat Mülkiyeti Kanunu.

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 29.12.2023 / Kabul Tarihi: 01.02.2024.

Bu makalenin yayıma hazırlanmadan önceki versiyonu, 4-6 Temmuz 2022 tarihleri arasında Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından düzenlenen “Uluslararası Akdeniz Hukuk Kongresi”nde tebliğ olarak sunulmuştur.

^(**) İzmir Bakırçay Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medenî Hukuk Anabilim Dalı, İzmir - Türkiye,

E-posta: mehmetoguz.vuraloglu@bakircay.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-7073-8401>.

Abstract:

Important alterations regarding especially consumer law have been brought by “The Code Related to Making Amendments on the Consumer Protection Law and the Condominium Code” numbered 7392 and dated 24 March 2022 published in the Official Gazette dated 1 April 2022 and numbered 31796. By the virtue of Article 8 of the aforesaid Code, Article 50 of the Consumer Protection Law numbered 6502, which is titled “Timeshare and Long-Term Vacation Product Contracts”, has been comprehensively amended. Likewise, by Article 15 of the Code numbered 7392, Article 77 of the Consumer Protection Law that stipulates penal provisions, has been altered in parallel with the changes on Article 50. Besides, Provisional Article 3 of the Code numbered 6502, which has been set forth by Article 17 of the abovesaid Code, involves provisions regarding timeshare vacation product contracts.

The priority goal of this work is to reveal the current applicable rules that timeshare vacation product contracts within the scope of Consumer Protection Law numbered 6502 are subject to, in consequence of the alterations brought by the Code numbered 7392. Meanwhile, the problems faced with in practice in previous period and the proposed legislation will also be examined and the current provisions will also be evaluated in this respect. Furthermore, Article 59 of the Condominium Code has been amended by Article 18 of the Code numbered 7392, in the sense that periods of timeshare property cannot be less than seven days. In addition to that amendment, other provisions of the aforesaid Code that include the term ‘timeshare property’ are also subjects of this work.

Keywords:

Timeshare Vacation Product Contracts, Timeshare Property, The Code Numbered 7392, Consumer Protection Law, Condominium Code.

Genel İşlem Koşulu İçeren Sözleşmelerin Tarafları^(*)

Parties to Contracts Containing General Transaction Conditions

Dr. Hilal YÜKSEL MAAMER^(**)

Öz:

Genel işlem koşulları kurumu özellikle 6098 sayılı yeni Türk Borçlar Kanunu 2012 yılında yürürlüğe girdikten sonra önem kazanmaya başlamıştır. Konu farklı açılardan incelenebilen bir konu olmakla birlikte genel işlem koşullarını kullanan tarafların kim olacağı önem arz etmektedir. Zira genel işlem koşulları düzenlemesinin getirilmesinin en temel amacı aslında eşit olmayan taraflar arasında yapılan sözleşmelerde taraflar arasındaki dengesizliği en aza indirmek ve zayıf tarafı korumaktır. Bu yüzden de tarafların kim olacağını tespit etmek gerekmektedir. Eğer ki sözleşmenin tarafları genel işlem koşulları düzenlemelerine uymuyorsa artık bu iki taraf Türk Borçlar Kanunu (TBK) madde (m.) 20-25 arasındaki korumadan yararlanamayacaktır. TBK m. 20 genel işlem koşullarını, bir sözleşme yapılırken düzenleyenin, ileride çok sayıdaki benzer sözleşmede kullanmak amacıyla, önceden, tek başına hazırlayarak karşı tarafa sunduğu sözleşme hükümleri olarak tanımlamıştır. Bu çalışmada bu madde derinlemesine incelenecek olup, maddedeki yanlış anlaşılma mahal verebilecek olan ifadeler sözleşmenin tarafları kapsamında değerlendirilecektir. Ayrıca kanun maddesinin orijinal hali olan Alman Medeni Kanunu §. 305 e de yer yer değinilecektir.

Anahtar Kelimeler:

Genel İşlem Koşulları, Borçlar Hukuku, Sözleşmenin Tarafları, Tüketici Hukuku, Alman Hukuku.

Abstract:

The institution of general transaction conditions began to gain importance especially after the new Turkish Code of Obligations No. 6098 came into force in 2012. Although the issue is a subject that can be examined from different perspectives, it is important who the parties will be using the general transaction conditions. Because the main purpose of introducing the general transaction conditions regulation is to minimize the imbalance between the parties and protect the weaker party in contracts made between unequal parties. Therefore, it is necessary to determine who the parties will be. If the parties to the contract do not comply with the general transaction conditions regulations, these two parties will no longer be able to benefit from the protection between articles (art.) 20-25 of the Turkish Code of Obligations art. 20 defines general transaction conditions as the contract provisions that the issuer prepares in advance and presents to the other party, in order to be used in many similar contracts in the future. In this study, this article will be examined in depth, and the expressions in the article that may cause misunderstanding will be evaluated within the scope of the parties to the contract. Also the original version of the law article, German Civil Code §. 305 will also be mentioned occasionally.

Keywords:

General Transaction Conditions, Law of Obligations, Parties to the Contract, Consumer Law, German Law.

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 29.03.2024 / Kabul Tarihi: 21.05.2024.

^(**) İstanbul Ticaret Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul - Türkiye,

E-posta: hyuksel@ticaret.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0002-4672-3808>.

MAKALE (HAKEMSİZ)

Kelsen et Spinoza^(*)

Kelsen ve Spinoza

Kelsen and Spinoza

Prof. Dr. Cemal Bâli AKAL^(**)

Spinoza dont le panthéisme doit être interprété comme un tournant de la métaphysique vers la connaissance empirique de la nature, est démocrate.

Hans Kelsen

Résumé:

Le lien juridico-philosophique Spinoza-Kelsen est en général négligé et les juristes pensent que le spinozisme n'est pas manifeste chez Kelsen. Pourtant N. Bobbio et A. Negri ont déclaré qu'il serait intéressant d'étudier chez Kelsen les références spinoziennes qui peuvent apporter d'éclairantes suggestions. Quant à U. S. Ordoñez, la théorie kelsenienne du droit correspond avec la théorie panthéiste de Spinoza et pour G. Samuel cette théorie est fondée sur la notion du système structuraliste. Kelsen lui-même a soutenu dans "La Démocratie. Sa nature-sa valeur" que Spinoza 'aussi est démocrate, parce que panthéiste'. On soutiendra dans cette étude que la cause de l'affinité systémique des deux pensées est l'articulation du positivisme et du structuralisme juridique kelsenien, à l'épicurisme, l'immanentisme et le naturalisme de Spinoza. La lecture d'un Kelsen spinoziste permettra d'éliminer d'une part les approches qualifiant en général le positivisme comme antipode de la démocratie et d'autre part dissiper les malentendus sur le 'prétendu néo-kantisme' de Kelsen.

Mots-clés:

Le structuralisme, l'immanentisme, le panthéisme, la démocratie, le positivisme.

Öz:

Hukuk kuramında Kelsen-Spinoza düşünsel bağı üzerinde duran hukukçu ve felsefeci hemen hemen yoktur. Antonio Negri ve Norberto Bobbio bu bağ üstüne çalışmanın çok verimli sonuçlar vereceğini söylemiş olsalar da bu kadarıyla yetinmişlerdir. Oysa Demokrasi. Doğası ve Değeri başlıklı kitabında Spinoza'nın içkinci sistemine gönderme yapan Kelsen, demokrasi üstüne düşündüklerinin filozofun panteist düşüncesine de uygun olduğunu, bu nedenle de bir Neo-Kantçı olarak yorumlanmasının yanılığlara yol açacağını göstermiştir. Çalışma bu doğrultuda, Epikuros ve Lucretius'tan Saussure'ün dilbilimsel çalışmalarına ve Viyana Okulu'na uzanan düşünsel bir hat üzerinde, Kelsen'in Hukukun Saf Kuramı'nı belirleyen yapısalıcı-

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmemiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 31.03.2024 / Kabul Tarihi: 15.04.2024.

Kabul tarihi, çalışmanın Yayın Kurulu tarafından yapılan editöryel incelemesinin sona erdiği tarihi ifade eder.

^(**) Université Kadir Has, Faculté de Droit, Département de philosophie et de sociologie du droit, İstanbul - Türkiye,
E-posta: cemal.akal@khas.edu.tr,

Orcid Id: <https://orcid.org/0009-0005-1333-4266>.

lığı ve natüralizmi ile Spinoza'nın içkinciliği arasında bağ kuracaktır. Böylece, demokrasi, devlet, hukuk, sözleşme, egemenlik, temsil, göç sorunu, özne ve özgür irade reddi, özerklik... gibi konularda hukuk kuramcısının kendisine atfedilen hukuki ezberlere ne denli uzak kaldığı anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler:

Demokrasi, Yapısalcılık, İçkincilik, Panteizm, Pozitivizm.

Abstract:

There is almost no lawyer nor philosopher focusing on the intellectual engagement of Kelsen-Spinoza in legal theory. Even though Antonio Negri and Norberto Bobbio asserted that studying this engagement would have quite productive results, they remained content with this. However, referring to Spinoza's immanentism in his book *The Essence and Value of Democracy*, Hans Kelsen showed that his thoughts on democracy were also compatible with the philosopher's pantheist thinking, and therefore, interpreting him as a Neo-Kantian would lead to misconceptions. In this context, the article offers a connection between Kelsen's structuralism and naturalism, which determine the Pure Theory of Law, and Spinoza's immanentism, within an intellectual line extending from Epicurus and Lucretius to Saussure's linguistic studies, and the Vienna School. Thus, the article aims to explain how the legal theorist remains far distant from the legal clichés attributed to him on issues such as democracy, state, law, contract, sovereignty, representation, the question of migration, the rejection of subject and its free will, and autonomy...

Keywords:

Democracy, Structuralism, Immanentism, Pantheism, Positivism.